

REVISTA EDUCATIA AZI

Despre Revista

Colegiul Redactional

Arhiva Revistei

Numarul Curent

Anul V

Apel articole

Indexari

Volum Colectiv 2019

Palade Iulian Horațiu

e-mail: palade_iulian_horatiu@yahoo.com

Școala Gimnazială Nr.1 Foltești, Județul Galați

Rolul activității de educație fizică la școlarii mici

Rezumat: Educația fizică are un rol însemnat atât în ceea ce privește influența ei favorabilă asupra procesului de dezvoltare și fortificare fizică a organismului cât și ca instrument didactic menit să favorizeze cunoașterea copiilor, adaptarea lor mai rapidă la noile cerințe școlare, închegarea colectivelor claselor și formarea unui climat activ de muncă, de bună înțelegere și întraajutorare.

Cuvinte cheie: educație fizică, învățare prin joc, efortul fizic, dezvoltare fizică armonioasă.

În zilele noastre când calculatorul și telefonul au devenit stăpânii absoluți ai experienței cotidiene și când mișcarea și sportul ocupă tot mai puțin din bugetul nostru de timp, este imperios necesar ca școala să suplinească aceste lipsuri prin modul judicios de organizare și desfășurare a orelor de educație fizică.

În cadrul acestei etape în care se pune accent pe calitate, în toate activitățile, educația fizică și sportul sunt chemate să participe la creșterea și dezvoltarea unor generații sănătoase și robuste sub aspect fizic, capabile să facă față exigențelor sportive ale societății actuale. Unul din factorii principali care poate determina dezvoltarea generației actuale este cadrul didactic căruia îi revine marea responsabilitate de creștere și formare a copiilor. De competența, pasiunea și răspunderea cu care fiecare din cei implicați în acest proces își îndeplinește atribuțiile ce-i revin, depind rezultatele în educația fizică și sportivă a copiilor.

„Altius, fortius, citius!” („Mai înalt, mai puternic, mai rapid!”) este deviza olimpică și este și deviza noastră, a tuturor cadrelor didactice.

Educația fizică la clasele primare are un rol însemnat atât în ceea ce privește influența ei favorabilă asupra procesului de dezvoltare și fortificare fizică a organismului cât și ca instrument didactic menit să favorizeze cunoașterea copiilor, adaptarea lor mai rapidă la noile cerințe școlare, închegarea colectivelor claselor și formarea unui climat activ de muncă, de bună înțelegere și întraajutorare.

Educația fizică nu reprezintă o supraîncărcare, ci o disciplină care asigură echilibrul dintre efortul intelectual și cel fizic, între sedentarism și activitatea dinamică. Educația fizică se desfășoară sub influența factorilor de mediu, consumând în mod util potențialul energetic în exces, de care dispun elevii, creând premise superioare pentru eficientizarea timpului alocat pentru predarea disciplinelor teoretice.

Efortul intelectual la care este supus elevul o dată cu începerea activității școlare reclamă realizarea unui echilibru cu necesitatea de mișcare și recreere. Acest deziderat care poate fi atins printr-o educație fizică corectă, cu conținuturi adecvate din punct de vedere cantitativ și calitativ, prin orientarea finalităților spre dezvoltarea armonioasă a personalității elevilor, printr-un conținut adaptabil la baza materială specifică, la tradițiile locale și prin eșalonarea acestor conținuturi după modelul didactic concentric.

Interesul copiilor pentru mișcare și exercițiu fizic este foarte mare în perioada ciclului primar. Dorința lor de exersare și efort fizic are la bază cauze de ordin fiziologic, motiv pentru care orice diminuare sau limitare a activităților motrice are repercusiuni asupra funcțiilor vitale ale organismului. Personalitatea, priceperea și tactul celui care este chemat să predea exercițiile fizice la cei mici, sunt determinante în trezirea interesului și a dragostei față de mișcare, față de sport. Cunoscând toate acestea profesorii sunt chemați să asigure condiții tot mai bune desfășurării lecției de educație fizică, să valorifice din plin influențele pozitive pe care exercițiile fizice, practicate în conformitate cu cerințele stabilite prin programele școlare, le au asupra organismului copilului.

Programa actuală implică o abordare specifică educației timpurii, bazată în esență pe stimularea învățării prin joc, care să ofere în același timp o plajă largă de diferențiere a demersului didactic, în funcție de nivelul de achiziții variate ale elevilor.

Lecția de educație fizică la clasele primare trebuie să se desfășoare într-un mediu favorabil pentru ca personalitatea lor psihică și biologică, să se manifeste în mod natural. Acest climat elimină în mare parte timiditatea, stângăcia și teama unor copii față de unele exerciții din lecție.

Datorită caracterului practic-activ, propriu organizării procesului instructiv - educativ la această disciplină, lecția de educație fizică antrenează elevul în acțiune ca participant activ, favorizând exersarea deprinderilor și obișnuințelor, iar pe de altă parte lărgirea senzațiilor, percepțiilor, a reprezentărilor spațiale și temporale, dezvoltarea spiritului de observație și imaginație. Educarea relațiilor de grup, ca și influențarea unor însușiri și trăsături ale caracterului și personalității (curajul, cinstea, perseverența) constituie obiective instructiv-educative cu importanță valoare socială, care sunt puternic favorizate și în cadrul activității de educație fizică la clasele primare.

Exercițiile și jocurile folosite în lecțiile de educație fizică, urmăresc întărirea sănătății, dezvoltarea armonioasă a tuturor grupelor musculare, prevenirea localizării unor atitudini vicioase, creșterea capacității fizice, a indicilor morfofuncționali și a motricității generale. Ele se clasează pe o arie mult mai largă cu efecte favorabile și asupra dezvoltării capacităților intelectuale, afective și moral volitive.

În scopul eficientizării activității se recomandă desfășurarea ei în aer liber, luându-se măsurile adecvate în legătură cu echipamentul elevilor și anumite condiții igienico-sanitare. Recomandarea are în vedere folosirea factorilor naturali ca mijloc de călire, de sporire a rezistenței organismului.

Dezvoltarea fizică armonioasă, educarea reflexului de ținută corectă trebuie să se reflecte în conținutul tuturor lecțiilor de educație fizică și să constituie o preocupare

permanentă a profesorilor, corectând poziția elevilor în bănci, în timpul scrisului, al mersului și în repaus, prevenind instalarea unor vicii de atitudine (cifoze, lordoze, scolioze).

Conținutul activităților trebuie să fie astfel planificat încât să asigure repetarea numeroasă a unor teme, pe parcursul mai multor lecții succesive (sisteme de lecții), cunoscut fiind faptul că la această vârstă elevii deși își însușesc ușor unele exerciții, le uită repede.

Activitățile organizate cu elevii, metodele folosite de către profesor trebuie să fie atractive, jocurile, ștafetele, elementele de întrecere fiind folosite cu precădere. Ștafetele, jocurile trebuie concepute și organizate și în ideea de a favoriza dezvoltarea imaginației, gândirii, capacitatea de a sesiza și anticipa evoluția situației, inițiativei și independenței și a unor comportamente și relații corecte.

Va fi acordată o atenție sporită măsurilor de prevenire a accidentelor, supravegherii și asigurării elevilor în timpul exersării. Terenurile, instalațiile și materialele folosite pentru realizarea activității vor fi controlate permanent, pregătite și îngrijite cu atenție, prevenindu-se și evitându-se riscurile de accidente.

În executarea fiecărui exercițiu fizic, în toate împrejurările, elevii au nevoie din partea profesorului de încurajări și aprecieri, indiferent cât de corect au fost efectuat exercițiul. Este importantă măiestria profesorului în astfel de situații.

BIBLIOGRAFIE

1. Cucos, Constantin. - Pedagogie, ediția a II-a, revăzută și adăugată, Editura Polirom, Iași 2006;
2. Programa școlară pentru Educație Fizică - Clasa Pregătitoare, clasa I și clasa a-II-a, București 2013
3. Săvescu, Iulian. - Educație fizică și sportivă școlară. Ghid auxiliar - Proiectarea demersului didactic pentru clasele primare (I-IV): Metodologie; Editura Sim Art, Craiova 2010;
4. Scarlat Eugeniu., Scarlat Bogdan, - Tratat de educație fizică, Editura Didactică și Pedagogică, București 2011.

Alexandra-Andreea Pădure

e-mail: alexandrapadure@yahoo.com

Școala Gimnazială Specială Sf. Stelian, Rădăuți, Suceava

Noile educații și implementarea acestora în învățământul primar

Trebuie să privim noile educații nu ca dimensiuni izolate, ci în multiplele lor relații de tip sistemic și din perspectiva efectului de viitor.

Liviu Antonesei

Rezumat: *Alegerea, abordarea și studierea acestei teme – Noile educații și implementarea acestora în învățământul primar - reprezintă un mijloc de educare facil, atractiv și convingător în contextul procesului de învățământ, oprindu-ne cu precădere asupra elevilor din învățământul primar.*

Scopul introducerii noilor educații are un deosebit aport, prin prisma dezvoltării pozitive, intelectuale a elevilor, determinând și contribuind astfel la investiția și îmbunătățirea procesului de învățământ.

Cuvinte cheie: *noile educații, elevi, proces de învățământ, formare intelectuală, strategii didactice, programe educaționale, potențial, investiție*

În lucrarea *Didactica magna*, filosoful și pedagogul Johann Amos Comenius considera că la momentul nașterii, natura înzestrează copilul cu *semințele științei, ale moralității și ale religiozității*. Astfel, acestea devin un bun al fiecărui om. Potrivit lui Comenius, educația este o activitate de stimulare a acestor *semințe* și totodată o activitate la baza căreia stă procesul de umanizare.

Poetul Stefan Augustin Doinas afirma că *Baza oricărei formări intelectuale, civice, morale trebuie pusă în anii școlii primare*. De altfel, de aici putem deduce că există o relație de complementaritate între formarea și dezvoltarea intelectuală a elevului și amprenta lăsată de cursurile urmate în cadrul școlii primare.

Educația este o dimensiune constitutivă, deosebit de laborioasă, care precede dezvoltarea intelectuală a fiecăruia dintre noi. Filosoful Immanuel Kant afirma cu tărie că *Omul nu poate deveni om decât prin educație*.

Potrivit UNESCO (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură), noile educații sunt conturate ca *răspunsuri ale sistemelor educaționale la imperativele lumii contemporane*.

Atunci când facem referire la sintagma *noile educații* ne raportăm practic la domeniile prioritare ale educației **școlare**. Noile educații derivă deci din congruența următoarelor tipuri de educație, după cum urmează: educația morală, educația intelectuală, educația estetică, educația religioasă și așa mai departe. Așadar, noile educații contribuie la actualizarea și în același timp la îmbunătățirea procesului de învățământ prezent.

Conceptul de educații noi răspunde de necesitatea nevoilor de formare și de dezvoltare a educabililor.

În lucrarea *Educația la frontiera dintre milenii*, G. Văideanu marchează anumite obiective ale noilor educații, după cum urmează:

- Educația relativă la mediu sau educația ecologică;
- Educația sanitară modernă;
- Educația pentru schimbare și dezvoltare;
- Educația pentru tehnologie și progres;
- Educația față de mass-media;
- Educația în materie de populație sau demografică;
- Educația pentru pace și cooperare;
- Educația pentru democrație;

Implementarea noilor educații în învățământul primar presupune un proces destul de complex, care constă în aplicarea unor strategii didactice speciale, având ca principal obiectiv aplicarea și integrarea acestora în programele educaționale.

Sintagma *noile educații*, oprindu-ne cu precădere pe *noile* (noi) este asociat, de cele mai multe ori, cu ideea de actual, original, inedit chiar, astfel că privilegiul de care se bucură noile educații în contextul învățământului primar este acela că pot fi adaptate oricărei dimensiuni a educației, centrându-se, așadar și ținând cont de particularitățile acestora, de organizarea sistemului de educație și nu în ultimul rând de structura acestuia.

Pentru realizarea noilor educații în cadrul învățământului primar se pune preț pe investirea în potențialul elevilor, în implicarea elevilor în societate și în optimizarea relațiilor de natură interpersonală.

G. Văideanu consemna existența unui număr de 3 procedee practice privind înglobarea noilor educații, după cum urmează:

- introducerea noilor educații în cadrul programei școlare, care să se prezinte sub forma unor module de studiu independente sau recomandări, după caz, transmise prin toate sistemele de comunicare moderne;
- includerea noilor educații în cadrul programelor educaționale, sub forma unor ghiduri sau lucrări fundamentale;
- introducerea unor module specifice, care să fie introduse sub forma unor discipline distincte în planul de învățământ;

Implementarea noilor educații în învățământul primar și nu numai poate fi valorificată *frontal* în cadrul școlii, *nonformal* în cadrul orelor de dirigenție sau în cadrul unor activități de natură extracurriculară și *informal* în cadrul activităților extrașcolare stabilite. Noile educații reprezintă astfel o investiție și o îmbunătățire totodată a procesului de învățământ, raportându-se la soluționarea lumii contemporane.

Concluzionând, menționăm aici ideea propunerii tuturor activităților, fie ele școlare sau extrașcolare și a stabilirii acestora cu o deosebită atenție tocmai pentru o integrare pozitivă a lor în cadrul comunității, contribuind astfel la formarea și dezvoltarea intelectuală favorabilă a elevului.

Gîță Mirela

e-mail: gata.mirela@yahoo.com

Școala Gimnazială Nr.28, Galați

Predarea integrată a cunoștințelor în învățământul modern

Rezumat : *Prin metoda predării integrate, copiii pot să participe, să se implice mai mult, efectiv și afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conținuturilor cu ajutorul experiențelor diverse, al învățării prin descoperire. Învățarea integrată se reflectă cel mai bine prin predarea tematică, care sprijină dezvoltarea concomitentă a unor domenii. Procesul educațional trebuie să fie unul creativ, interdisciplinar, complex, să-i stimuleze pe copii în vederea asimilării informațiilor.*

Cuvinte cheie : *predare tematică, învățare integrată, interacțiune, flexibilitate, conexiuni*

“Cel mai puternic argument pentru integrarea curriculum-ului este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline” (J. Moffett)

Abordarea integrată a curriculum-ului propune apropierea școlii de viața reală, astfel încât copiii să poată veni în școală "cu lumea lor cu tot". Accentul se pune pe formarea unor competențe, atitudini și valori transversale și transferabile, utile pentru dezvoltarea personală și socială a elevilor. Din punct de vedere curricular, integrarea înseamnă organizarea, punerea în relație a disciplinelor școlare, cu scopul de a evita izolarea lor tradițională; integrarea mai înseamnă și "procesul și rezultatul procesului prin care elevul interpretează materia care îi este transmisă pornind de la experiența sa de viață și de la cunoștințele pe care deja și le-a însușit.

Particularitățile învățării integrate:

- interacțiunea obiectelor de studiu;
- centrarea pe activități integrate de tipul proiectelor;
- relații între concepte, fenomene și procese din domenii diferite;
- corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viața cotidiană;
- unitățile tematice, conceptele sau problemele ca principii organizatoare ale curriculumului;
- flexibilitatea în gestionarea timpului școlar și în gruparea elevilor;
- rezolvarea de „probleme” – cea mai importantă forță motrice a integrării, datorită relevanței sale practice.

Caracteristicile activităților integrate:

- Finalitățile activității integrate sunt selectate din listele de obiective-cadru și de referință ale domeniilor experiențiale, iar obiectivele operaționale vor constitui un set unitar și restrâns de patru-cinci obiective, cu referire directă la experiențele de învățare vizate.
- Conținuturile abordate sunt selectate și abordate în strânsă relație cu nucleul de integrare curriculară (tema săptămânii, tema anuală de studiu...)
- Fiecare din situațiile de învățare proiectate și desfășurate în cadrul activității integrate contribuie la explicitarea, analiza, rezolvarea temei activității.
- Activitățile trebuie să vizeze antrenarea de abilități disciplinare și/sau transferabile, oferind

copiilor ocazii de comunicare, cooperare, utilizare a unor surse variate de informații, investigație, experimentare, identificare de soluții, testare de ipoteze etc.

Prin aceste activități se pune accent pe dezvoltarea gândirii critice, pe formarea de competențe practice, pe feedback-ul pozitiv, pe măsurarea și aprecierea competențelor. Se cultivă independența, deschiderea spre inovație, emoțiile pozitive, autocontrolul. Din perspectiva învățământului modern în educație accentul trebuie pus pe stăpânirea de către elevi a proceselor, înțelegerea conceptelor și pe capacitatea de a le folosi în diverse situații. Activitatea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a activităților de învățare cu viața societății, cultura și tehnologia didactică.

Învățarea integrată se reflectă cel mai bine prin predarea tematică, care sprijină dezvoltarea concomitentă a unor domenii. Integrarea conținuturilor vizează stabilirea de relații strânse, convergențe între elemente, precum: concepte, abilități, valori aparținând disciplinelor școlare distincte. Din acest punct de vedere, literatura de specialitate identifică următoarele posibilități:

- Integrare intradisciplinară;
- Integrare multidisciplinară;
- Integrare pluridisciplinară;
- Integrare interdisciplinară;
- Integrare transdisciplinară.

Organizarea și predarea intradisciplinară a conținuturilor au reprezentat și reprezintă încă axele curriculum-ului tradițional. În același timp se constituie în “operația care presupune a conjuga două sau mai multe conținuturi interdependente aparținând aceluiași domeniu de studiu, în vederea rezolvării unei probleme, studierii unei teme sau dezvoltării abilităților”.

Integrarea intradisciplinară se realizează prin inserția unui fragment în structura unei discipline pentru a clarifica o temă sau prin armonizarea unor fragmente în cadrul unei discipline, pentru rezolvarea unei probleme sau dezvoltarea unor capacități și aptitudini.

Intradisciplinaritatea are în vedere: a) integrarea la nivelul conținuturilor; b) integrarea la nivelul deprinderilor și competențelor. Aceasta se poate realiza:

- pe orizontală, între conținuturi și competențe ale disciplinei la același nivel de studiu;
- pe verticală, între conținuturi și competențe de la niveluri diferite de studiu.

Integrarea conținuturilor școlare este o necesitate și un deziderat. Strategiile de predare /învățare integrată, precum și nivelurile la care aceasta se realizează sunt condiționate de o multitudine de factori, de natură obiectivă dar și subiectivă. Ele au avantaje, dar și dezavantaje. În dorința noastră de a fi moderni însă, de a inova practica școlară, trebuie prudentă, întrucât echilibrul între extreme (diferențiere pe discipline sau integrare totală) se pare că este soluția cea mai eficientă. Se impune, însă, ca și în plan teoretic să stăpânim conceptele, pentru a nu pretinde că predăm interdisciplinar, când de fapt realizăm altceva.

Avantajele predării integrate sunt:

- angajarea responsabilă a elevului în procesul învățării;
- încurajarea comunicării și a relațiilor interpersonale prin valorificarea valențelor formative ale sarcinilor de învățare în grup;
- transformarea cadrului didactic în factor de „sprijin”, „mediator” și „facilitator” precum și diminuarea funcției sale de „furnizor de informații”;
- profunzimea, trăinicia și reactivarea rapidă a cunoștințelor, generate de perspectiva integrată asupra cunoașterii, prin intensificarea relațiilor dintre concept, idei, practici și teme abordate în școală și în afara ei;
- abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară coordonare între temele abordate clasic și cele realizate integrat, stabilirea modalităților de evaluare formative a performanțelor individuale și a celor obținute în învățarea prin colaborare, precum și organizarea proiectelor într-o schema orară coerentă.

Dezavantaje:

- transferul orizontal de la o disciplină la alta al celor ce învață se produce puțin și, de regulă, la elevii cei mai dotați;
- perspectiva intradisciplinară a condus la paradoxul “enciclopedist specializat”, care închide elevul și profesorul într-o tranșee pe care și-o sapă ei înșiși, care îi izolează din ce în ce mai mult, pe măsură ce o adâncesc;
- în devotamentul său pentru disciplină, cadrul didactic tinde să treacă în planul doi obiectul prioritar al educației: elevul;

Abordarea integrată a conținuturilor iese din monotonia aceluiași algoritm de predare a unor lecții, elevii sunt stimulați și atrași prin diversitatea activităților de învățare dintr-o singură oră și prin apariția elementului - surpriză. Se imprimă lecției respective un caracter aparte, diferit de modul de predare tradițional. Dacă succesul școlar este dat de performanța elevului în cadrul contextelor disciplinare, succesul în viața personală, profesională și socială este dat toamai de capacitatea de a ieși din tiparul unei discipline și de a realiza conexiuni și transferuri rapide între discipline, pentru soluționarea problemelor ivite .

Bibliografie:

- *Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici – Suport de curs*, 2012
- Bocoș , M., Chiș, V., *Abordarea integrată a conținuturilor curriculare, particularizări pentru învățământul primar*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2014;

Cernencu Rodica

e-mail: rodica_ffo@yahoo.com

Colegiul Național “Costache Negri” Galați

Jocul ca activitate dominantă a copilului

Rezumat: Jocul este o activitate specifică activității copilului prin care se antrenează toate aspectele personalității acestuia și care are un rol deosebit în dezvoltarea acestuia. Jocul are un rol esențial în educație, acesta făcând trecerea de la face trecerea mai ușoară de la grădiniță la activitățile de tip școlar.

Cuvinte cheie: copil, dezvoltare, continuitate, grădiniță, școală, personalitate

Jocul este o activitate specific umană, cu caracter universal și permanent pe scara vârstelor, fapt ce l-a determinat pe pedagogul elvețian Eduard Claparede să afirme că "jocul este însăși viața".

Jocul este un fenomen antropologic și de aceea el nu poate fi înțeles decât în această perspectivă. Jocul nu are vârstă. Ca formă de manifestare specific umană, această activitate este prezentă la toate nivelurile de dezvoltare a personalității umane. La fiecare vârstă diferă concepția despre joc, conținutul și formele de organizare. La prima vedere jocul pare o activitate banală dar el reprezintă un moment deosebit de important în viața oricărui om, datorită modului unic în care îmbină aspectul informativ cu cel formativ, în anumite etape de dezvoltare ontogenetică.

Substratul psihologic al jocului, în opinia lui Piaget (1976, p.94), îl reprezintă: capacitatea omului de a transfigura realul în imaginar; capacitatea de a opera frecvent cu simboluri, cu semne; capacitatea de a acționa în spirit creativ în diferite situații concrete de viață.

Referindu-se la jocurile copiilor și la originea activității ludice, J.Chateau (1982, p.88) indică 4 surse importante: este inventat de către jucători, are la bază o imitație, învățarea lui se produce prin tradiție, se bazează pe structura și pe instinctele noastre. Acești factori care stau la baza jocurilor nu acționează în mod izolat, independent unul de celălalt, ci dimpotrivă, în același joc pot exista surse diferite prin combinarea diversă a factorilor menționați. Jocul capătă o serie de caracteristici noi ce se supun influențelor nemijlocite ale modului de viață socială. Jocul nu numai că imită și reproduce la o scară mai restrânsă o serie de momente specifice relațiilor dintre oameni și activitatea desfășurată dar antrenează și aspecte creatoare din partea participanților, care presupun o anumită dezvoltare a capacităților psihice.

Indiferent de natura și tipurile de joc, toate au un rol formativ-educativ. Prin intermediul acestora se formează și se dezvoltă o serie de însușiri ale personalității și se exersează caracteristicile proceselor psihice. Se dezvoltă particularități intelectuale, sociale și fizice ca: perseverența în activitate, abilități manuale, agilitatea, atitudinea față de parteneri și față de colectiv, spiritul de competiție și sociabilitatea.

Jocul antrenează în întregime personalitatea copilului și are un rol deosebit în procesul dezvoltării sale. Cercetările psihologice consideră că la vârsta copilăriei jocul are o funcție de activitate fundamentală. Jocul satisface tendința firească de afirmare a independenței copilului. Conținutul principal al tuturor jocurilor îl constituie viața și activitatea principală a adulților. Esența jocului constă în reflectarea pe plan imaginar a realității înconjurătoare. Copilul descoperă prin joc lumea și viața. De aceea jocul este considerat de către Henri Wallon "o activitate de preînvățare". Astfel jocul este prietenul nedespărțit al copilăriei și constituie forma principală de manifestare a personalității copilului.

Vârsta preșcolară este aceea care duce jocul pe culmile sale cele mai înalte. Jocul este acum modul de acțiune al copilului, este forma specifică și dominantă de activitate, este contextul care dă substanță vieții preșcolarului, este cadrul care face posibil progresul, evoluția sa în plan psihologic. Prin intrarea în grădiniță, posibilitățile de contact ale copilului cu alți copii și adulți, în afara cercului familial sporesc, și, acest fapt determină un proces de emancipare afectivă reflectată în joc. Prin intermediul jocului, copilul dobândește deprinderi de autoservire utile în satisfacerea propriilor trebuințe, datorită acțiunii cu diferite instrumente. În procesul de integrare a copilului în programul de activitate al grădiniței, jocul de acțiune se transformă treptat în joc cu temă, cu subiect și roluri, jocuri de creație cu relații dinainte stabilite între partenerii de joc. "Dacă jocul dezvoltă funcțiile latente, se înțelege că ființa cea mai bine înzestrată este aceea care se joacă cel mai mult" (J.Chateau, 1970, p.9).

În viața de fiecare zi a copilului, jocul ocupă un loc important deoarece, el își satisface nevoia de activitate. Claparede susține că la copil "jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții. Jocul este singura atmosferă în care ființa sa psihologică poate să respire și, în consecință, poate să acționeze..." (Ed.Claparede, 1970, p.179). Deasemenea, J.Chateau arată că "sufletul și inteligența devin mai mari prin joc. Un copil care nu știe să se joace este un mic bătrân, un adult care nu va ști să gândească" (J.Chateau, 1970, p.8).

Jocul la vârsta preșcolară are o importanță covârșitoare în evoluția psihologică a copilului, constituind totodată și câmpul de acțiune educațională fertilă. Principalele elemente structurale ale jocului sunt: scopul, subiectul, rolurile și regulile. Scopul se conturează începând cu vârsta preșcolară, dar nu chiar de la începutul ei. Subiectul jocului este principala componentă a acestuia și se îmbogățește odată cu dezvoltarea generală a copilului. Rolul este elementul structural al jocului cu mare importanță în înțelegerea subiectului. El poate oglindi o largă diversitate de atitudini umane. Regulile "reprezintă acele reglementări de natură internă sau externă prin care acțiunile copiilor sunt organizate și corelate unele cu altele" (U.Schiopu, 1970, p.106). Jocul, ca formă de organizare instructiv-educativă, cunoaște o largă aplicabilitate în instruirea și educarea preșcolarilor. De aceea elementele de joc sunt prezente în diferite etape ale activităților de învățare, în mai mare sau mai mică măsură în anumite activități, în funcție de factori foarte diverși cum sunt: caracterul mai mult sau mai puțin rigid al activităților bazate pe exerciții; gradul de dezvoltare a capacităților de cunoaștere, de trăire afectivă și de voință; gradul constituirii înolburilor inteme (motive, interese, scopuri, convingeri, dispoziții). Pentru a lua în mod conștient o hotărâre care să-i pară neimpusă de cineva, ci pe deplin opțională, pentru a-i cultiva un anumit interes de cunoaștere sau de afirmare a individualității sale, copilul trebuie pregătit de către instituția grădiniței.

Jocurile, ca formă de învățare, se folosesc și în învățământul gimnazial și liceal, precum și în învățământul superior. De exemplu, jocul de rol reprezintă o formă plăcută de activitate de învățare. Jocul este prezent și în viața adulților, mai puțin cu scopuri de învățare și mai mult ca activități recreative, de destindere ca: dans, muzică, teatru, șah, joc de cărți. Se poate concluziona că toată viața, sub diferite forme, jocul este o activitate permanentă, specific umană, dominantă în copilărie, prin care copilul își satisface imediat, după posibilități, propriile dorințe, acționând conștient și liber în lumea imaginară pe care și-o creează. Trecerea de la jocurile dinamice sau funcționale la cele tematice și cu roluri este mijlocită de asemănarea unor statute și roluri. Normele care reglează jocul sunt împrumutate din sfera socială și, exersându-le, copiii le vor găsi acolo în viața socială. Imaginarul la care ajung copiii nu trebuie să fie echivalat cu imaginarul adultului. La copiii angajați în joc, imaginarul este o convenție, o regulă a jocului, o dimensiune a acestuia. În planul trăirilor afective, respectarea regulilor și a normelor este considerată un fapt normal și necesar, așa cum este și în viața socială.

Bibliografie:

- Claparede, Eduard, *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970
- Vrabie, Dumitru, *Psihologia Educației*, Editura Geneze, Galați, 2002

Educația în continuă schimbare în învățământul preuniversitar

Rezumat: În contextul unei societăți care este într-o continuă schimbare, sistemul de învățământ preuniversitar se află în continuă provocare asupra funcționării și evoluției sale conducând spre descentralizare. Această transformare corespunde atât schimbărilor sociale prezente cât și la nevoile comunității locale și are impact asupra creșterii autonomiei școlilor și grădinițelor din întreg sistemul de învățământ.

Cuvinte cheie: sistem educațional, educație, educație timpurie, socializare, schimbare, valori;

Educația este un proces progresiv de formare și dezvoltare a personalității umane, care răspunde la anumite cerințe ale societății, asigurând legătura dintre experiență și progres. Acțiunea educațională are un scop clar, cuprinde un pachet de valori bine structurate, ce se transmit de la educator la educat într-un mod organizat. Educația este „o realitate socială specială”, este o componentă a vieții sociale.

Educația este cea mai importantă latură care contribuie la socializare prin familiarizarea de cunoștințe și formare de valori, iar din perspectiva teoreticienilor sociologi educația, cu excepția familiei este oportunitatea prin care societatea transmite printr-un proces definitiv cunoștințe, valori și norme cu scopul de a pregăti actualii tineri pentru rolurile de adult. Rolul educației conform sociologiei educației este nu doar acela de principal agent de modelare care conduce spre socializare ci este emiterea efectului hotărâtor a mediului social.

Conform literaturii de specialitate, educația este privită ca și „proces de socializare care urmărește transmiterea și reproducerea intergenerațională a conținuturilor și instrumentelor culturale ale unei societăți”. Teoriile socializării disting socializarea primară care prezintă interacțiunea cu familia și cu cei apropiați mediului și teoria secundară care se referă la acele moduri de învățare în care se însușesc deprinderi și competențe necesare integrării în societate. Literatura pedagogică clasifică educația în educație formală, non-formală și informală, iar diferențele acestor forme ale educației se datorează faptului că învățarea se poate dobândi prin activități organizate sau neorganizate, dar forma aprobată este cea a educației formale în care se poate monitoriza atât conținuturile cât și resursele. Principalul obiectiv în contextul reformei educaționale este de a susține unitățile de învățământ pentru a deveni principali agenți ai schimbării în educație cu aspectele sale socio–psiholo–pedagogice. Rolul și funcțiile școlii, din perspectiva orientării și schimbării în educație trebuie să se dezvolte de la transmiterea de cunoștințe, la formarea de competente, care să poată asigura succesul social.

Educația stă la baza dezvoltării economice a oricărei societăți. **Legea educației are ca viziune:** „Promovarea unui învățământ orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate, iar misiunea este de formare a infrastructurii mentale a societății românești, în acord cu noile cerințe, derivate din statutul României de țară membră a Uniunii Europene și din funcționarea în contextul globalizării, și de generare sustenabilă a unei resurse umane naționale înalt competitive, capabilă să funcționeze eficient în societatea actuală și viitoare”. Educația generează copiilor competențe prin formare de cunoștințe, deprinderi și aptitudini, utile pentru dezvoltarea personală, integrarea socială, stimularea dialogului intercultural și al spiritului demnității și nu în ultimul rând „cultivarea sensibilității față de problematica umană, față de valorile moral-civice și a respectului pentru natură și mediul înconjurător natural, social și cultural”.

Plecând de la viziunea și misiunea educației, privim educația timpurie ca și o abordare pedagogică cu scopul dezvoltării generale a copiilor prin asigurarea mediului educațional corespunzător vârstei ce determină influențe asupra dezvoltării cognitive, afective și sociale a copilului. Educația timpurie acoperă intervalul de vârstă de la naștere la 6/7ani și este prima etapă de educație formală, considerată baza sistemului de educație și de formare ale copilului; astfel corelarea mediilor implicate familie–grădiniță–comunitate reprezintă contextul bunăstării copilului care vizează socializarea, obținerea autonomiei personale și pregătirea pentru viața socială a copilului.

Educația timpurie este procesul de tranziție dintre familie–grădiniță, iar mediul educațional asigură educația formală dezvoltând comportamentul, atitudinile și ideile sociale care constituie baza valorilor. Achiziționarea valorilor de la vârstă timpurie contribuie la încrederea în sine, la motivație, abilități sociale, respect și conduce spre țintele unde ființa umană dorește să ajungă în viață. Obiectivele educației timpurii respectă caracteristicile psihologice ale dezvoltării copilului și urmăresc dezvoltarea socială a individului prin dezvoltarea proceselor sociale (dezvoltarea psiho – socială, abilități sociale și de rezolvarea de probleme sociale), cu impact asupra bunăstării acestuia. Comportamentul negativ, abuzul, violența, sunt rezultate ale indivizilor care nu au reușit să dobândească în etapa educației timpurii abilități sociale, iar excluderea din societate sau eșecul pot surveni când ființa umană nu respectă valorile societății.

În societățile industrializate, Durkheim (1925) afirmă că rolul educației este de a forma copiilor deprinderi necesare unei specializări, iar în societățile tradiționale ocupaționale acestea sunt formate de către familie. Sistemul educațional necesar formării deprinderilor pe diferite domenii specializate a apărut în momentul în care societatea a produs provocări create de serviciile de a obține anumite bunuri. O abordare diferită despre educație este prezentată de către sociologul american Talcott Parson care o prezintă ca o valoare a realizării individuale ale copilului, dar care nu se poate obține în familie, ci se dobândește în școli pe baza meritocrației.

Bibliografie:

1. Chioncel, N., A. (2007). *Educație – Cultură - Societate, Școală pentru comunitate*. Editura Universității din Oradea
2. Giddens, A. (2010). *Sociologie*. (Tradus de Oana Gheorghiu). București: Ediția a V a, Editura Bic ALL
3. Joița, E. (1999). *Pedagogia. Știință interogativă a educației*. Iași: Editura Polirom
4. Kingston, P.W., (2000). vol 5(2), *Sociology of education*. În Borgatta, E. F., & Montgomery, R. J. V. (2000). *Encyclopedia of Sociology*: Macmillan Reference USA.
5. ***Legea Educației Naționale nr.1/2011(actualizată la data de 18.07.2019)
6. *** Anexa la ordinul ministrului Educației Naționale nr. 4.694/2.08.2019

COLABORAREA DINTRE FAMILIE ȘI ȘCOALĂ

Rezumat: Educația e chemată să găsească soluții prin care copilul să se adapteze rapid și eficient la societatea în care trăiește. Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu acestea: lectorate cu părinții, ședințe, consultații, vizite la domiciliul elevului, serbări școlare. Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o așșăm. Educația în familie devine astfel un proces de pregătire pentru viață, prin întâmpinarea și rezolvarea problemelor de viață. Familia și școala trebuie să aibă același scop-formarea armonioasă a personalității umane.

ȘCOALA e acel loc minunat în care copiii învață lucruri frumoase despre viață!

Cuvinte cheie: școală, educație, colaborare, familie, copii;

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Aspirațiile, rezultatele și sprijinul social și familial constituie trei aspecte ale unei interacțiuni dinamice între copilul individual și cercul său imediat.

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte despre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectelor casnice), familia este cea care ar trebuie să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să asigure copilului cele necesare studiului, trebuie să-și ajute copilul la învățătură. Acest ajutor trebuie însă limitat la o îndrumare sau sprijin. Cu timpul părinții se vor limita la controlarea temei de acasă și a carnetului de note.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt, „cei șapte ani de-acasă”.

Una dintre cele mai importante preocupări ale familiei și un punct comun pe care îl are aceasta cu școala este orientarea școlară și profesională.

De aceea, între familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, ședințe și lectorate cu părinții. Un parteneriat familie-școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers.

Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar. Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe, ci și de a stimula calitatea de om.

Școala a rămas punctul de pornire al orientării școlare și profesionale prin acțiuni de informare asupra posibilităților de continuare a studiilor, de detectare a intereselor profesionale.

Până la cuprinderea într-o unitate de învățământ, rolul primordial în educație îl are familia.

Mediul școlar îi oferă copilului un prim mediu socializator de tip organizațional:

- introduce în relațiile copilului cu adultul o anumită distanță socială;
- oferă copilului un cadru social, bazat pe anumite reguli de conviețuire cu ceilalți;
- crează copilului posibilitatea de a se compara cu cei de vârsta lui;
- il familiarizează pe copil cu microgrupul social în cadrul căruia învață să devină partener, să joace unele roluri sociale;
- il obișnuiește pe copil cu programul orar, cu programul de viață, cu schimbarea mediului de existență;
- stimulează dezvoltarea autonomiei personale și a independenței.

Se constată că unele familii manifestă totală încredere în rolul pe care școala îl are asupra dezvoltării copilului, pe când altele sunt dezinteresate.

Parteneriatele dintre școală și familii pot:

- a. ajuta profesorii în munca lor;
- b. perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- c. îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- d. îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților;
- e. dezvolta abilitățile de lideri ale părinților;
- f. conecta familiile cu membrii școlii;

În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc.

Un studiu realizat în ceea ce privește necesitatea colaborării școală-familie enumeră patru motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- a. părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor;
- b. învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii;
- c. cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;

d. grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

În general, toată lumea apreciază efectele benefice ale unei participări foarte active a părinților la activitățile școlare. Numeroase cercetări la nivel de învățământ primar și chiar secundar au pus în evidență aspectul determinant al calității interacțiunii dintre familie și școală asupra educației copiilor.

Importanța părinților în favorizarea succesului școlar al tinerilor a determinat autoritățile educative să susțină necesitatea întăririi legăturilor dintre părinți și școală. Atât părinții cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor, și continuând cu identificarea unor interese comune în beneficiul copiilor. În sfârșit, colaborarea este benefică și pentru școală, părinții aducând deseori resurse suplimentare ce pot susține rolul educativ al școlii dar oferă și un cadru pentru o continuă reevaluare.

Educația, sub toate formele ei, e chemată să găsească soluții prin care copilul să se adapteze rapid și eficient la societatea în care trăiește.

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta (lectorate cu părinții, ședințe, consultații, vizite la domiciliul elevului, serbări școlare). Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișăm. Așadar, e o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școală-familie este determinantă în educarea copiilor. Educația în familie devine astfel un proces de pregătire pentru viață, prin întâmpinarea și rezolvarea problemelor de viață.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia și școala, trebuie să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

ȘCOALA e acel loc minunat în care copiii învață lucruri frumoase despre viață!

BIBLIOGRAFIE :

1. Cerghit, I.; Radu, I.T.; Popescu, E.; Vlăsceanu, L., „Didactica”, manual pentru clasa a X-a, școli normale, E.D.P., R.A., 1997;
2. Kant, Im., Tratat de pedagogie. Iași, Editura Agora, 1992.
3. Nica, I, Țopa, L., Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974;
4. Nicola, I., „Pedagogie”, E.D.P., R.A., București, 1992;
5. 5.*** - „Tribuna învățământului”, 2000.

Dindiri Carmen

Școala Gimnazială Deveselu

Localitatea Deveselu, județul Olt

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ ÎN CICLUL PRIMAR

Rezumat: Educația interculturală constituie o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează viitorii cetățeni să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextul schimbărilor intervenite în sistemele de valori. Aceasta își propune să pregătească indivizii și societățile pentru o mai atentă deschidere spre dimensiunea culturală a existenței lor. Există două mari seturi de obiective ale școlii interculturale:

- păstrarea și apărarea diversității culturale a populației școlare. Școala, ca instanță de transmitere a valorilor, se va centra pe pluralitatea culturilor pe care mediul multicultural îl presupune;

- educația interculturală trebuie să țină cont de diferențele stiluri de viață, să se adapteze la nevoile și interesele fiecăruia dar să și fie elaborată și configurată pe principiul participării egale a tuturor celor implicați în procesul educativ.

Școala are misiunea de a permite fiecărui copil să crească, să-și dezvolte spiritul, corpul și inima, inteligența, sensibilitatea, creativitatea; să permită copiilor să învețe să trăiască împreună, unii cu alții, cu persoane diferite, să-și poată ocupa progresiv locul în societate, să poată deveni cetățeni activi.

Educația interculturală la nivelul curriculum-ului nucleu urmărește identificarea unor programe de trunchi comun, obiective și conținuturi care să promoveze interculturalitatea, interdisciplinaritatea, strategii didactice de învățare prin cooperare.

Trebuie să învățăm să ne respectăm unii pe alții, să comunicăm, să ne tolerăm, să

cooperăm, deoarece doar așa nu vor mai exista diferențe între noi care suntem diferiți, dar totuși egali. Pentru că toți copiii au drepturi egale la educație, este necesară identificarea, valorificarea și stimularea tuturor capacităților și disponibilităților existente la fiecare, indiferent de etnie, în scopul unei educații eficiente.

Cuvinte cheie: educație, școală, intercultural, elevi, profesori

Educația interculturală constituie o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează viitorii cetățeni să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextul schimbărilor intervenite în sistemele de valori. Ea trebuie să devină o constantă a pregătirii cadrelor didactice și să-și pună amprenta asupra programelor școlare și materiilor de învățământ, asupra priorităților educative, asupra criteriilor de evaluare a competențelor și comportamentelor, asupra relațiilor cu părinții și comunitatea, permițând formarea comportamentelor creative în comunicare, cooperare și încredere în cadrul grupului; respect reciproc, toleranța față de opinii diferite. Astfel:

EDUCAȚIE - Ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic în vederea formării și dezvoltării însușirilor intelectuale, morale și fizice a copiilor în special;

INTER - element de compunere cu sensul „între”

CULTURAL - privitor la cultură, la totalitatea valorilor materiale și spirituale create de societatea omenească de-a lungul istoriei, totalitatea cunoștințelor pe care le are cineva.

Educația interculturală este cea care susține integrarea socială a grupurilor minoritare în mod „pașnic” fără ca acestea să fie nevoite să renunțe la propria identitate. În cadrul culturilor mozaicate de astăzi trebuie să acceptăm ideea că orice grup socio-cultural poate contribui la îmbogățirea vieții comunitare prin schimbul de elemente identitare, prin dialog și implicare a tuturor membrilor comunității multiculturale.

Educația interculturală își propune să pregătească indivizii și societățile pentru o mai atentă deschidere spre dimensiunea culturală a existenței lor. În condițiile sporirii contactelor, interacțiunilor posibile, se pot decela două mari seturi de obiective ale școlii interculturale:

- păstrarea și apărarea diversității culturale a populației școlare. Școala, ca instanță de transmitere a valorilor, se va centra pe pluralitatea culturilor pe care mediul multicultural îl presupune. Trebuie evitată instituirea primatului unei culturi asupra alteia. Acest obiectiv presupune două aspecte: pe de o parte, vizează adaptarea educatului la mediul propriu, al regiunii, orașului, culturii sale particulare, cu toate trăsăturile, iar pe de altă parte, acest tip de școală îi propune să asigure adaptarea educatului la mediu în condițiile coexistenței mai multor grupuri culturale. Se cer a fi vizate atât culturile familiale, cât și cele înconjurătoare, ambientale. Trebuie vegheat ca școlara să nu defavorizeze o cultură sau alta în numele unor relativisme explicite.

- educația interculturală trebuie să țină cont de diferitele stiluri de viață, să se adapteze la nevoile și interesele fiecăruia dar să și fie elaborată și configurată pe principiul participării egale a tuturor celor implicați în procesul educativ.

Educația interculturală promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raportului „eu-celălalt” și a noțiunii de străin, recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni și nu prin aplicarea polarității superior-inferior. De asemenea, presupune promovarea unor politici școlare care să permită egalizarea șanselor în educație și a unor strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice.

Școala este principalul spațiu al învățării pluralității culturale prin prețuirea diversității, a notei distincte aduse de cultura fiecărui actor social participant. Ea trebuie să formeze deprinderea prețuirii valorilor pluriculturale, nu există valori superioare și inferioare, ci există valori specifice care trebuie judecate.

Educația interculturală nu trebuie să se limiteze în mod exclusiv la transmiterea unor conținuturi specifice în cadrul unei discipline particulare, consolidarea abordării sale interdisciplinare este fundamentală; nu poate fi concepută doar pentru mediul școlar, ci și în legătură cu extrașcolarul (familie, grupuri sociale, instituții, comunități, mass-media). Se remarcă și o schimbare a rolului profesorului, care depășește funcția de a comunica modele și programe, acesta trebuind să acorde o mai mare atenție spiritului de inițiativă și creativității, centrarea întregii acțiuni fiind pe elev.

Școala are misiunea de a permite fiecărui copil să crească, să-și dezvolte spiritul, corpul și inima, deci inteligența, sensibilitatea, creativitatea; să permită copiilor să învețe să trăiască împreună, unii cu alții, cu persoane diferite, să-și poată ocupa progresiv locul în societate, să poată deveni cetățeni activi.

Interculturalitatea este înainte de orice respectul diferențelor. Cadrele didactice sunt garanții acestor rigori ale spiritului care veghează asupra diferențelor, pentru a învăța, a cunoaște și a înțelege ceea ce ne leagă, ceea ce ne face asemănători, ceea ce ne apropie. Suntem diferiți, dar nu înseamnă că unul este mai bun decât celălalt, cu toții avem un potențial valoric egal. Toți avem o cultură asemănătoare dar în același timp și culturi diferite. Acestea țin de religiile noastre, de grupul nostru etnic, de valorile politice, sociale, de familiile noastre. Unica posibilitate ca oamenii să devină solidari este recunoașterea și estimarea acestor diferențe și similitudini.

Pentru cadrele didactice este esențial să creeze relații pozitive în interacțiunea dintre semeni, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât și a relațiilor constructive în grup, pentru a trăi sentimentul propriei identități.

Venind din culturi diferite avem șansa să ne integrăm într-o societate diferită, multiculturală, care favorizează sentimentul de a fi în realitatea cotidiană, o individualitate care nu seamănă cu nimeni și nimic. Didactica contemporană promovează concepte și atitudini educaționale noi, menite să determine forme variate de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copiilor. Parteneriatul educațional este un astfel de concept care devine tot mai prezent în relațiile de colaborare ce se stabilesc între unități de învățământ, între acestea și diferite segmente ale societății. Inițierea și derularea de activități în parteneriat reprezintă o provocare pentru educatorul de astăzi, necesitând multă creativitate în concepere, dinamism în derulare, responsabilitate în monitorizare, flexibilitate în luarea deciziilor.

Experiența de zi cu zi mă determină să afirm că nouă, cadrelor didactice, ne revine un rol deosebit de important în crearea unei atmosfere prietenoase, plină de respect între copii și între părinți, pentru a se evita unele neînțelegeri sau conflicte interrasiale. Este imperios necesară toleranța, indiferent din ce familie provin copiii clasei din punct de vedere etnic, religios, social, etc. În activitatea mea m-am confruntat cu situații când au venit copii din medii total diferite: familii foarte sărace, familii de religii diferite, copii din medii profesional diferite, cu culturi diferite sau de etnii diferite, situație în care obiectivul meu principal a fost acela de a-i determina pe acești copii să nu simtă sau să simtă cât mai puțin felul provenienței lor, ferindu-i de fenomenul frustrării care ar putea avea repercursiuni asupra personalității în formare a copilului mic.

Ce nu este educația interculturală?

-nu este o educație compensatorie pentru străini sau grupuri minoritare. Nu copiii care aparțin acestor grupuri sunt cei care au probleme, ci instituția școlară are dificultăți de adaptare la diversitatea culturală.

-nu este o nouă disciplină școlară sau o extensie a programelor destinată „predării culturilor”, ci își propune să formeze atitudini pozitive și active față de alte culturi, posibilă sursă de îmbogățire și de trăire a unor experiențe noi.

-nu se confundă cu orele de limbă și cultură de origine specifice grupurilor minoritare.

În grădiniță, încă de la vârsta premergătoare școlarității, copiii descoperă treptat diferențele și asemănările intercategoriale:

- la 2-3 ani fac distincția dintre sine și ceilalți, își dezvoltă identitatea de sex, învață culorile și încep să le asocieze culorii pielii;
- la 3 ani observă diferențele rasiale și în perspectivă vor fi influențați de normele sociale;
- la 4-5 ani copiii dau semne de înțelegere asupra diferențelor rasiale existente;
- la 5 ani încep să se identifice cu alții și să se recunoască pe sine ca fiind o parte a grupului;
- între 5 și 7 ani aprecierea adultului îi determină imaginea despre performanțele sale, locului în grup și diferențelor sale față de ceilalți. Toate acestea se continuă în școală.

Interculturalitatea este o componentă a realității zilnice din școală. Tot modul de învățare este organizat din perspectivă interculturală, permițând învățarea prin colaborare, comunicare și nicidecum de marginalizare a unor copii. Deschiderea spațiului școlii către comunitate și specificul ei, organizarea unor întâlniri, excursii, serbări cu specific intercultural, dar nu în detrimentul majorității, urmărește realizarea obiectivelor de egalizare a șanselor în educație.

Este de preferat să răspundem prompt întrebărilor copiilor, dacă ocolim răspunsurile, aceștia vor deduce că ceva nu este bine în ceea ce privește întrebarea sau persoana la

care se referă aceasta. Răspunsurile să fie simple, legate de experiența copiilor și nivelul lor de cunoaștere. Diferențele trebuie introduse prin asemănări: toți oamenii râd, plâng, se bucură, numai că există maniere diferite de manifestare.

Un exercițiu simplu ce se poate face la clasă este următorul:

-copiii sunt rugați să răspundă la întrebarea „Cine sunt eu?”

-după examinarea răspunsurilor, sigur vom găsi indicații care să permită să ne situăm din punct de vedere social: de pildă, numele și vârsta, sexul, originea etnică și limba maternă, diferențele roluri sociale.

Acest exercițiu simplu pune în evidență multiplele forme sub care se poate descoperi identitatea. Reies, în același timp, relațiile de interdependență care fac ca indivizii să fie, concomitent, atât de asemănători și atât de unici și diferiți.

Învățarea simultană a măcar două limbi străine, difuziunea simbolurilor general-umane, accentuarea valorilor care mai degrabă unesc oamenii decât îi divizează, participarea tineretului la gestionarea comunității școlare, integrarea școlilor în relații de înfrățire la nivel european sunt alte mijloace de sporire a valențelor culturale ale activităților educative.

Pentru a obține o cât mai mare reprezentare și eficiență a activităților inter-culturale în școală se recomandă o strategie care să urmărească structura noului curriculum național, pe cele trei dimensiuni: curriculum nucleu, curriculum la decizia școlii, activitățile extracurriculare.

Fiind un domeniu nou, este greu a stabili locul educației interculturale în curriculum oficial, motiv pentru care se acordă o atenție mai mare activităților extracurriculare ale căror obiective și probe de evaluare pot fi direcționate către sentimente, atitudini, lucruri mai puțin palpabile.

Avantajul activităților extracurriculare, care se apropie mai mult de educația interculturală informală, este că oferă un cadru flexibil, propice pentru apropiere și intercunoaștere.

Educația interculturală la nivelul curriculum-ului la decizia școlii are în vedere propunerea unor discipline opționale care să promoveze valorile interculturale sau extinderea unor teme din curriculum-ul nucleu care permit tratări din perspectivă interculturală. Exemplific: „Cum comunicăm ca să nu ne mai certăm!”, „Tradiții și obiceiuri locale”, „Colegii mei - prietenii mei”, „Jocuri de copii”, „Dansuri tradiționale”(activități opționale).

Educația interculturală la nivelul curriculum-ului nucleu urmărește identificarea unor programe de trunchi comun, obiective și conținuturi care să promoveze interculturalitatea, interdisciplinaritatea, strategii didactice de învățare prin cooperare, etc.

Nu este de neglijat grupa de copii, ca resursă în procesul didactic, a cărei diversități culturale trebuie valorificată.

Educatorul care practică o pedagogie interculturală va profita efectiv de prezența copiilor de origini diferite pentru a (re)valoriza cultura lor de origine și de a-i sensibiliza, în același timp, pe ceilalți la diversitatea culturală, dar va evita să impună o oarecare identificare, va evita stereotipiile, prezentarea culturilor în mod static.

Trebuie să învățăm să ne respectăm unii pe alții, să comunicăm, să ne tolerăm, să

cooperăm, deoarece doar așa nu vor mai exista diferențe între noi care suntem diferiți, dar totuși egali. Pentru că toți copiii au drepturi egale la educație, este necesară identificarea, valorificarea și stimularea tuturor capacităților și disponibilităților existente la fiecare, indiferent de etnie, în scopul unei educații eficiente.

BIBLIOGRAFIE:

- Ciolan, L., Pași către școala interculturală, Colecția Șanse Egale, Ed. Corint, 2000;
- Cucuș, C., Educația. Dimensiuni culturale și interculturale, Ed. Polirom, Iași, 2000;
- Cucuș, C., Educația. Iubire, edificare, desăvârșire, Ed. Polirom, Iași, 2008;
- Malița, M., Zece mii de culturi, o singură civilizație, București, Ed. Nemira, 1998

Bahan Aurica

email:aura.bahan@yahoo.com

Liceul Tehnologic 'Tomsa Voda' Solca

ROLUL PROFESORULUI ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI

Rezumat: Rolul profesorului nu mai e doar acela de a transmite informații. Treaba lui e să aprindă ceva în elev, să-l descopere, să-l implice, să-l inspire. Să-i adauge valoare. Fiecare elev trăiește în două lumi: cea din jurul lui, cea exterioară, care a existat și va exista și când el nu va mai fi, și cea interioară, care a luat naștere odată cu el, și care are propria biografie, propriile gânduri, interese, aptitudini. Ori rolul școlii cred că ăsta ar trebui să fie de fapt: să-i descopere lumea și să se asigure că nu-l lasă pe copil să treacă prin ea fără să afle care îi sunt punctele tari. Să nu știe la ce e bun. Ce știe să facă. Cum? Prin încurajare, validare, implicare, angajare, motivare, atitudine.

Cuvinte cheie: inteligență academică, inteligență emoțională, motivare, validare, personalitate, strategii

Acum ceva timp, am urmărit un TED talk susținut de reputatul scriitor, psiholog și jurnalist de știință, Daniel Goleman. Și ceva din spusele lui de atunci a rămas cu mine până acum, ba chiar a produs un shift, la mine în gândire. El povestea cum în timpul unui discurs în fața a 300 de directori de companii, a pus o întrebare scurtă: 'Care dintre voi a fost tipul cel mai deștept din clasă, cu media generală cea mai mare? Poate chiar șef de promoție în liceu ori facultate? Mâna sus!'

300 de oameni, 3 mâini ridicate.

Concluzia: IQ-ul, abilitățile academice, strălucirea cognitivă, nu sunt cele care contează cel mai mult. IQ-ul poate să spună ce poți face, dar nu și CUM poți face.

Studiile arată că INTELIGENȚA ACADEMICĂ MĂSOARĂ 25% (!!!) DIN SUCCESUL ȘCOLAR SAU PROFESIONAL. RESTUL DE 75% NU E DESPRE

INTELIGENȚĂ ȘI ABILITĂȚI TEHNICE. ESTE DESPRE CUM PROCESĂM LUMEA. Este despre INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ atât de marginalizată în educația academică.

Școala românească (și nu numai) pare să funcționeze și acum ca după un mers al trenurilor. E conformistă, standardizată, se bazează cu precădere pe memorare, funcționează din inerție, neținând cu adevărat cont de nevoile reale ale elevilor. Cu alte cuvinte, e preocupată îndeosebi de cei 25%. Prioritatea ei numărul 1 este de a abunda în cunoștințe academice, de a-i pregăti pe elevi în vederea examenelor de admitere la liceu, facultate, de a-i pregăti pentru câmpul muncii. Pentru că da, mitul spune că cei deștepți și cu note mari merg la școli mai departe. Și vor avea salarii bine plătite și joburi de vis. Însăși școala consideră munci precum cea de instalator, electrician, mecanic, bucătar, personal de pază, drept opțiuni de mână a doua pentru oameni care nu sunt suficient de buni, potrivit cerințelor academice. Ce mai contează dacă tâmplarului îi place nespun ceea ce face, ori bucătarului să născocască rețete și să prepare mâncare, cât îi ziua de lungă?

Talentele individuale ale elevilor iau multe forme și ar trebui dezvoltate prin mijloace la fel de diverse. Altminteri, se ajunge la lipsă de implicare, lipsă de încredere de sine, la abandon școlar.

Dacă ne uităm puțin la cum sunt așezate disciplinele de studiu în catalog, devine foarte clar interesul pentru studiul academic, fiind foarte puțin valorizate înspre deloc, anumite discipline precum desen, teatru, muzică, design, sport, sau chiar și alte discipline soft ca studiile de comunicare, toate fiind considerate non-academice. Doar că elevii nu sunt niște mecanisme inerte, gata să fie acordate, ori niște piese de software gata să fie programate. Ei sunt ființe vii cu trăiri, sentimente, abilități, pasiuni, care se pot regăsi și în alte zone decât cele ale aptitudinilor academice. Mai mult, mi s-a părut grăitor un studiu IBM cu privire la ce-și doresc liderii organizațiilor de la angajații lor. Eșantionul a fost de 1500 de lideri din 80 de țări. Cele două priorități avute în calcul nu au fost cunoștințele și abilitățile academice, ci adaptabilitate la schimbare și creativitate în generarea de idei noi. Adică factori ce țin de EQ, adică de inteligența emoțională. Ori conformismul din educație exact aceste calități tinde să le strivească. Așadar, așa cum văd eu rolul profesorului, treaba lui nu mai e doar aceea de a transmite informații. Pentru asta există Google translate (cum mi-e cazul) și câte altele. Treaba lui e să aprindă ceva în elev, să-l descopere, să-l implice, să-l inspire. Să-i adauge valoare. Fiecare elev trăiește în două lumi: cea din jurul lui, cea exterioară, care a existat și va exista și când el nu va mai fi, și cea interioară, care a luat naștere odată cu el, și care are propria biografie, propriile gânduri, interese, aptitudini. Ori rolul școlii cred că asta ar trebui să fie de fapt: să-i descopere lumea și să se asigure că nu-l lasă pe copil să treacă prin ea fără să afle care îi sunt punctele tari. Să nu știe la ce e bun. Ce știe să facă. Cum? Prin încurajare, validare, implicare, angajare, motivare, atitudine.

Ce mi-am propus eu ca profesor, dincolo de speaking-uri, listening-uri, reading-uri, writing-uri, gramatici și vocabular, e să am în vedere câteva aspecte ori de câte ori deschid o ușă de clasă:

1. CĂ EMOȚIILE SUNT CONTAGIOASE și se răspândesc la fel de repede precum un virus. Apatia conduce la apatie, entuziasmul la entuziasm, și tot așa. Insuși motivul pentru care se și spune că profesorii sunt și puțin actori.
2. CĂ DACĂ VREAU CA MATERIA MEA DE PREDARE SĂ PLACĂ CU UN CAL- PUTERE, EU TREBUIE SĂ O IUBESC CU 500 DE CAI-PUTERE. Atenția se și câștigă, nu doar se pretinde.
3. CĂ TREBUIE SĂ AM GRIJĂ LA CUVINTE, LA METODE ȘI STRATEGII DIDACTICE. Cuvintele sunt importante.
4. CĂ TREBUIE SĂ ASCULT ȘI SĂ-MI OBSERV ELEVII. Să știu care e genul creativ/intuitiv și care analitic, care învață mai bine vizual și care auditiv ori kinestezic, care e introvert și care nu.

Cercetările arată că majoritatea profesorilor cred că elevul ideal e cel extrovert. Cel care iese în față, care se anunță în permanență la răspuns. Și totuși, cei mai mulți gânditori au fost introverți: Charles Darwin, Albert Einstein, Steve Wozniak, George Orwell, Steven Spielberg, J.K.Rowling etc. Niciunul nu ar fi fost elevul ideal în concepția clasică.

5. CĂ ELEVII SUNT DIFERIȚI. Din fericire. Ce ne-am face dacă n-ar exista doctori, avocați, fizicieni etc. pe lumea asta? Cine ar împinge progresele tehnologice, medicale etc. înainte, mereu înainte? Pe de altă parte, cum ar arăta lumea fără muzică, cărți, culoare?

Cred cu tărie că fiecare ins în parte ascunde înlăuntrul său cel puțin o uncie de aur. Uneori e nevoie de tot procesul. Mai întâi trebuie îndepărtate tonele de noroi, apoi curățat aurul bine că în cele din urmă să ajungă să strălucească. Atâta doar că trebuie căutat unde trebuie. Să nu fie ca-n parabola aceea în care un pinguin, o maimuță, un elefant și un pește sunt chemați în fața profesorului care cu maximă sinceritate le spune: „Problema e pentru toți aceeași: TREBUIE SĂ URCAȚI ÎN VÂRFUL ACELUI COPAC”. Îmi amintesc că în anii mei de școală, am mers braț la braț cu matematica, fizica, chimia, biologia, însă mi-era clar că nu acolo eram EU, nu acela era aluatul din care eram cu adevărat plămădită. E cam asemenea următoarelor rânduri: “Vă apropiați de tot ce vă este străin, crezând că tot ce vă este străin de fapt, poate să vă devină apropiat. Vă înșelați. Ceea ce vă este străin cu adevărat, va ramane străin. DACĂ V-AȚI NASCUT IARBĂ, NU PUTEȚI DEVENI FLUTURE. Dar dacă v-ați născut fluture, puteți să nu ajungeți într-un insectar”.

Și mai e o vorbă: Iarba e întotdeauna mai verde când o uzi.

Ce vreau să știe elevii mei, dincolo de speaking-uri, listening-uri ș.a.m.d. sunt următoarele câteva lucruri:

1. CĂ ȘCOALA E CHEIE, NU LACĂT. Aud tot mai des replici de genul: „Școala mă face să mă simt stresat(ă)/ depresiv(ă)/ obosit(ă) / ca într-o cușcă etc”. Recunosc cinstit că și eu am zile cu versuri din Tudor Chirilă cu „Nu am chef azi”. Și știu că școala nu e și nici n-a fost vreodată cel mai bun prieten al elevului (deși cei mai mulți o regretă după ce se termină), însă de la a nu-ți plăcea și până la a o urî e totuși ceva drum.

Ne facem tot mai urâți și nu înțelegem de ce. Păi de vină e și atitudinea asta față de școală. Și aici vin cu un argument. Cu sute de ani în urmă, marinarii care călătoreau pe mări și oceane vreme îndelungată se îmbolnăveau de o boală misterioasă: le apăreau pete pe față și pe picioare, le sângerau gingiile, deveneau hidoși. Nimeni nu cunoștea cauza. După mult timp avea să se afle că boala -numită scorbut- era provocată de lipsa vitaminei C din alimentația marinariilor, care, prin forța împrejurărilor mâncau pesmeți, pastramă, dar nu și fructe și legume proaspete.

Ce vreau să spun e că școala înseamnă (și) „fructe și legume proaspete”. Poate să sune oricât de clișeistic dar sunt ferm convins că școala formează ca oamenii, predă uneltele cu care să ne procurăm pe mai departe „fructele și legumele” de care avem atâta nevoie. Ce se întâmplă cu un ogor pe care nu-l muncește nimeni? Se duce de răpă, se sălbăticește. La fel e și cu omul tânăr: dacă nu-l „cultivă nimeni”, se pierde. Ce trebuie să înțeleagă până la urmă elevul e că nu doar profesorii sunt și trebuie să fie pe rând „fermieri”, ci chiar ei înșiși. Iar procesul asta cere timp. Nimic cu adevărat durabil nu se obține cu o simplă bătaie din palme. Mai întâi vine însământat terenul, udat, fertilizat, constant îngrijit, și abia într-un târziu vine și recolta. Asta înseamnă și muncă. Proprie.

2. CĂ TREBUIE SĂ DESCOPERE CE LE PLACE SĂ FACĂ ȘI LA CE SUNT BUNI. Pentru că OAMENII INTERESAȚI SUNT OAMENI INTERESANȚI. Și aș continua: NIMIC NU E INTERESANT DACĂ NU EȘTI INTERESAT. Toate lucrurile mari pornesc din interior. Dacă un ou e spart de o forță din exterior, viața se sfârșeste. Dacă este spart de o forță interioară, viața începe.
3. CĂ TREBUIE SĂ FIE BUNI. Bunătatea nu e slăbiciune. Dimpotrivă, cel mai ușor pe lumea asta e să fii rău.
4. Că deși consumă mult conținut video, să nu uite că VIZUALUL E PUTERNIC DAR ȘI FOARTE SUPERFICIAL.
5. CĂ PERSONALITATEA E MAI IMPORTANTĂ DECÂT INTELIGENȚA. Și revin la ideea de la care am pornit în argumentare. Studiile arată că INTELIGENȚA ACADEMICĂ MĂSOARĂ 25% (!!!) DIN SUCCESUL ȘCOLAR SAU PROFESIONAL. RESTUL DE 75% NU E DESPRE INTELIGENȚA ȘI ABILITĂȚI TEHNICE. ESTE DESPRE CUM PROCESĂM LUMEA. Este despre INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ.
- Napoleon, acum vreo 200 de ani, spunea că există 4 factori importanți în constituirea unei armate: mărimea acesteia, antrenamentul, echipamentul și moralul soldaților. El era de părere că ultimul factor era mai important ca toți la un loc. Tot despre inteligența emoțională vorbea și Napoleon, carevasăzică. Pe la 1800. Azi, 2020.

Turcu Alexandra
e-mail :alexandra_turcu88@yahoo.com
Liceul Tehnologic Fierbinți, Ialomița

Rolurile profesorului de limba engleză

Rezumat : *Varietatea activităților de la clasă duc la existența mai multor roluri ce trebuie abordate de către profesor. Un rol bine jucat al profesorului este primul pas către un management de succes al clasei.*

Cuvinte cheie : *managementul clasei, rolul profesorului, organizator, evaluator, participant*

Profesorul și elevii nu se aleg unii pe alții. Profesorului îi revine sarcina și răspunderea integrării sale în clasă și în colectivul de elevi pe care urmează să-l închege. Într-un colectiv format, profesorul devine unul din membri acestuia, dar cu statut special.

Profesorul conduce și decide, organizează, influențează, consiliază și controlează, apreciază și îndrumă, este model de conduită civică și morală. El își exercită atribuțiile și calitățile asupra grupului și asupra fiecărui membru al acestuia în parte pentru obținerea succesului școlar și formarea comportamentelor dezirabile, dirijează relațiile interpersonale din grup în scopul asigurării unui climat psihosocial favorabil, dezvoltării personalității elevilor și pentru a îmbunătăți relațiile interpersonale.

Înainte de începerea orei de curs profesorului planifică. Acesta planuiește ce să predea, cum să predea și la ce rezultat vrea să ajungă cu elevii. După ora de curs acesta are rolul de evaluator, evaluând nu numai succesul dobândit de el la clasă ci și eficiența activităților de învățare. În timpul actului de predare-învățare, profesorul are următoarele atribuții și roluri:

- controlează (controlor): profesorul verifică ritmul clasei, astfel încât activitățile să se desfășoare armonios și eficient, le comunică elevilor anumite aspecte, îi organizează, instaurează ordinea în clasă și le explică diferite sarcini.
 - evaluează (evaluator): o mare parte din munca profesorului se concentrează pe evaluarea muncii elevilor. Elevii trebuie să știe cum și de ce sunt evaluați.
 - organizează (organizator): în acest caz profesorul are rolul de a proiecta și a organiza sarcinile de lucru ale elevilor. Este momentul când elevii sunt grupați și îndrumați spre activitățile de învățare. Înainte de a organiza o activitate, profesorul are datoria de a anticipa problemele ce pot surveni în timpul activității propriu-zise. Înainte de a începe o activitate, un moment al lecției, profesorul trebuie să le dea instrucțiuni clare elevilor, astfel încât aceștia să știe ce au de făcut și cum să facă. Uneori, o demonstrație din partea profesorului este binevenită, chiar în limba maternă. În timp ce elevii participă la activitate, profesorul trebuie să se plimbe printre ei, monitorizându-i, iar dacă acesta observă anumite perturbări ce țin de ritm sau ezitări din partea elevilor, ar trebui să intervină, rectificând comportamentul participanților la activitate.
 - stimulează (stimulator): atunci când elevii nu sunt siguri pe ei, ezită sau nu știu cum să rezolve anumite sarcini, profesorul are rolul de a-i stimula, de a le da anumite indicii. De exemplu, dacă elevii întâmpină greutăți în redactarea unui text despre anotimpul lor preferat, profesorul le poate sugera să ia în considerare fructul lor preferat, activități specifice de sezon, vacanțe sau fenomene meteo. Elevii trebuie încurajați să-și folosească spiritul creativ.
 - observă (observator): având acest rol, profesorul notează anumite greșeli dar și realizări, crează un fel de raport al elevilor.
 - participă (participant): Probabil cel mai încurajator pentru elev, profesorul ca și participant la activități, face ca elevii să se simtă mai stăpâni pe sine iar atmosfera este una relaxantă. Totuși, profesorul nu trebuie să domine prea mult în activitatea propusă sau să devină autoritar.
 - furnizează resurse (furnizor): Îi încurajează să găsească singuri anumite răspunsuri, cea mai importantă resursă fiind profesorul însuși, atunci când transmite informații. Le poate de asemenea da indicații unde să găsească anumite răspunsuri, ce material să folosească și cum să îl valorifice.
- Rolul profesorului este deosebit de important căci îndeplinirea sa cu succes este primul pas către un management reușit al clasei.

Turcu Alexandra
e-mail :alexandra_turcu88@yahoo.com
Liceul Tehnologic Fierbinți, Ialomița

Planificarea unei lecții de limba engleză

Rezumat : *Planul de lecție urmărește călătoria didactică a profesorului reprezentând pașii pe care acesta trebuie să-i urmeze în vederea unui act educațional de calitate și de succes, evitându-se astfel momentele neplăcute prin anticiparea lor.*

Cuvinte cheie : lecție, plan, obiective, predare, competențe

Planul de lecție reprezintă un ghid propriu al profesorului iar întocmirea sa este precum pregătirea unei călătorii. Acesta dezvăluie încotro de îndreaptă profesorul, ce trebuie să facă pentru a ajunge acolo și cum să facă.

Orice plan de lecție trebuie să includă tema lecției, obiectivele învățării, tipul lecției, problemele anticipate și soluțiile acestora, nivelul de cunoaștere al limbii de către elevi, timpul alocat lecției, contextul (titlul) lecției (*de exemplu: la cumpărături*), materialele necesare predării lecției, procedura și tehnicile abordate de profesor în procesul de predare-învățare, interacțiunile din timpul lecției (elev-elev, elev-profesor, clasă-profesor) și nu în ultimul rând metodele de evaluare.

Obiectivele lecției trebuie să fie clare, concise, realiste, realizabile și formulate după următorul model: *Până la sfârșitul lecției elevii vor fi capabili să...*

Planificarea lecției reprezintă arta profesorului de a îmbina un număr de elemente diferite (tehnici, metode, pași, material de lucru, etc) formând un întreg coerent, astfel încât lecția să capete o identitate pe care elevii să o recunoască, să reacționeze la ea și să lucreze în cadrul ei.

Se disting următorii pași în pregătirea unui plan de lecție/a unei lecții propriu-zise:

1. Pregătirea/Pre-planning

În această etapă profesorul ține cont de nivelul de cunoaștere al limbii engleze de către elevi, de contextul cultural și social, de motivațiile lor și de stilurile lor de învățare.

2. Elementele principale ale planului/Main planning elements

Printre cele mai importante elemente ale planului de lecție se numără: activitățile (modalitatea de grupare a elevilor în timpul lecției, ce vor face și cum vor face), competențele (decizia cu privire la ce competențe vor fi dezvoltate în cadrul lecției), aspecte ale limbii (ce noțiuni noi vor fi prezentate, ce vor exersa, cerceta și folosi), conținuturile (texte, exerciții, itemi obiectivi sau subiectivi, măsura în care acestea pot atrage elevii).

3. Planul propriu-zis

Model:

Lesson Plan

Teacher:

Date:

Class:

Level: pre-intermediate

Visual aids: pictures, whiteboard

Types of activities: whole class, pair work, individual

Types of interaction: Teacher-Student, Student-Student

Type of lesson: Lesson of fixation of knowledge and of developing skills and abilities

Topic: Nouns and adjectives of emotion-adjectives to describe behaviour

Skills: listening, speaking, reading, writing

Strategies: conversation, reading, explanation, elicitation, description

Time: 50 minutes

LEARNING OBJECTIVES: : *By the end of the lesson students will be able to:*

1. *correctly identify adjectives and nouns of emotion;*
2. *use adjectives to describe behaviour;*
3. *be able to distinguish shades of meaning among closely related adjectives;*
4. *use adjectives in communicative structures ;*
5. *form nouns from adjectives;*

Evaluation: conversation, exercise

Time	Skills	Activities	
5 min	Speaking	Warm-up <i>The teacher enters the classroom, greets the students and starts asking them different questions in order to get acquainted with them and to create a relaxing atmosphere.</i>	<i>Students answer the teacher's questions</i>
5 min	Speaking	Link between warm-up and presentation <i>Name of the activity: Look and name the feeling</i> <i>The teacher shows students a picture representing a happy person and asks the students 'How is she feeling?' trying to elicit the topic of the new lesson. Then, she writes the date and the title of the new lesson on the whiteboard.</i> Presentation <i>The teacher shows students some other pictures representing adjectives of emotion,</i>	<i>Students look at the picture and try to guess the feeling. They write the date and the title in their notebooks.</i>

		<p>allowing them to guess the feelings. Then she writes the words on the whiteboard in a column dedicated to adjectives expressing emotion. Then, the teacher shows some pictures representing adjectives describing behavior and again she writes them on the whiteboard in a special column.</p>	<p>Students look at the pictures and guess the feelings. Then they write the new words in their notebooks.</p>
10 min	<p>Reading Writing</p>	<p>Practice 1 Name of the activity: Word formation</p> <p>The teacher gives students some worksheets. The task is to match the nouns with their correspondent adjectives. Then, students have to complete some sentences using a suitable adjective and its correspondent noun.</p> <p>The teacher names the students and corrects any possible mistakes.</p>	<p>Students perform the task</p>
10 min		<p>Practice 2 Name of the activity: What are they like?</p> <p>The teacher gives students some worksheets. First, students read the list of adjectives and the teacher explains the unknown ones, writing them on the whiteboard. Then, students have to complete each sentence with an adjective from the box. Each sentence is in fact a description of a person. Then, the teacher checks the answers.</p>	<p>Students perform the task</p>
10 min	<p>Reading Writing</p>	<p>Practice 3 Name of the activity: Talk about you</p> <p>Using the same worksheet, students have to complete some sentences using adjectives in order to speak about the kind of people they like/don't like and finally to describe themselves. Then, the teacher listens their choices.</p>	<p>Students perform the task.</p>
5 min	<p>Writing Speaking</p>	<p>Practice 4 Name of the activity: Describe your deskmate</p> <p>In pairs, students describe each other, using the adjectives of emotion and behavior from the previous activity.</p>	<p>Students perform the task</p>
5 min	<p>Writing Speaking</p>	<p>Practice 5 Name of the activity: Bingo</p> <p>The teacher informs the students they are going to play Bingo. The students choose nine adjectives from the previous worksheet. They write them down and every time they hear an adjective they have chosen, they cross it out until they cross the entire line and say out loud 'Bingo'.</p>	<p>In pairs, students perform the task</p> <p>Students pay attention to the adjectives said by the teacher</p>
4 min	<p>Writing Listening</p>	<p>Lesson Closure</p> <p>For the next class, students are asked to answer to a quiz and find out their personality. Then, the teacher says 'Goodbye' and wishes them a nice day.</p>	<p>Students note their homework and say goodbye to the teacher.</p>
1			

<i>min</i>			
------------	--	--	--

Turcu Alexandra

e-mail : alexandra_turcu88@yahoo.com

Liceul Tehnologic Fierbinți, Ialomița

Metode, procedee și tehnici moderne de predare a limbii engleze

Rezumat : *Limba modernă trebuie predată printr-o serie de tehnici și metode ce au obiective bine stabilite, ajungându-se astfel la rezultatele mult dorite și la performanță din partea elevilor. Pliate pe nevoile și capacitățile elevilor, acestea vor da cu siguranță roade.*

Cuvinte cheie : *metode, tehnici, comunicare, stimul-răspuns, autosugestie*

Într-o Europă care va rămâne întotdeauna multilingvă, învățarea limbilor străine deschide numeroase oportunități către o carieră mai bună, șansa de a locui, lucra sau studia în altă țară sau pur și simplu de a călători. Limba vorbită devine parte integrantă a identității și bagajului cultural al unei persoane. Învățarea limbilor străine contribuie la înțelegerea altor popoare și culturi, este o modalitate de a combate xenofobia, rasismul și intoleranța. Cunoașterea unei limbi străine este importantă pentru a te descurca în viață deoarece limba este cel mai important mijloc de comunicare și de înțelegere cu semenii tăi. Voi prezenta în continuare câteva dintre cele mai utilizate metode, procedee și tehnici de predare a unei limbi străine.

1. Communicative Approach/Abordarea prin comunicare

Principalul obiectiv al acestei metode este fluența elevilor. Se pune accent pe comunicarea reală și sunt dezvoltate toate cele patru dimensiuni ale predării limbii: exprimarea orală, receptarea mesajului oral, exprimarea scrisă și receptarea mesajului scris. Limba maternă nu este folosită iar gramatica se învață prin practică. Cele mai de folosite tehnici sunt: discuțiile, dezbaterile, jocurile de rol, drama. Rolul profesorului este de manager al discuțiilor dar și partener. Materialele folosite sunt autentice și interesante iar evaluarea poate fi orală și scrisă.

2. The Silent way/Metoda silențioasă

Aici se pune accent pe pronunție și gramatică, principiul acestei metode fiind acela că predarea trebuie subordonată învățării. Și aici se dezvoltă cele patru dimensiuni ale predării iar limba maternă se folosește numai când este necesar. Rolul profesorului este de a da anumite sugestii. Greșelile sunt considerate normale iar evaluarea este continuă. Elevii sunt încurajați să se autocorecteze.

3. Suggestopedia/Autosugestionarea

Obiectivul principal este de a accelera procesul învățării folosind puterile mentale. Li se asigură elevilor o atmosferă plăcută, confortabilă, aceștia primesc nume și ocupații noi. Are două stadii: una receptivă și una activă. Se pune accent pe vocabular, exprimarea orală, receptarea mesajelor scrise și orale. Gramatica este lăsată deoparte. Testele formale sunt inexistente.

4. Community Language Learning/Învățarea într-o comunitate

Această metodă reprezintă învățarea limbii într-un mod comunicativ și este de fapt învățarea despre propria învățare. Obiectivele sunt dezvoltarea pronunției, receptarea mesajului oral și discutarea unor elemente de gramatică. Limba maternă este folosită pentru ca elevii să se simtă în siguranță. Rolul profesorului este de consilier iar greșelile sunt corectate de profesor. Testele orale sau scrise de la finalul cursului reprezintă principalele forme de evaluare.

5. The Total Physical Response Method/Metoda Stimul-Răspuns

Această metodă acordă o foarte mare importanță dezvoltării capacității de receptare a mesajului oral. Obiectivul principal aici este ca elevii să se bucure de experiența învățării. Limba maternă este folosită doar la începutul lecției, profesorul având rolul de a coordona elevii. Lecțiile constau în comenzi și activități sau acțiuni ale profesorului cu elevii. Elevii vorbesc atunci când se simt pregătiți iar evaluarea constă în verificarea înțelegerii prin realizarea unor activități.

6. The Direct Method/Metoda Directă

Elevii învață să comunice într-o limbă străină fără a se folosi de limba maternă. Se face uz de lumea reală, de imagini, de pantomimă. Elevii exersează noțiunile de gramatică și de vocabular în context, dezvoltându-se toate cele patru dimensiuni ale predării. Ca și tehnici merită amintite: conversația, citirea cu voce tare, compunerile, repetarea de cuvinte și expresii. Rolul profesorului este de partener al studentului/elevului. Nu există evaluare formală ci aceasta se realizează prin interviu sau redactare de texte. Interacțiunea are loc atât între profesor și elevi cât și între elevi, valorificându-se lucrul în echipă și cel în perechi.

Limba modernă trebuie predată printr-o serie de tehnici și metode ce au obiective bine stabilite, ajungându-se astfel la rezultatele mult dorite și la performanță din partea elevilor. Pliate pe nevoile și capacitățile elevilor, acestea vor da cu siguranță roade.

Turcu Alexandra

e-mail : alexandra_turcu88@yahoo.com

Liceul Tehnologic Fierbinți, Ialomița

Gruparea elevilor în timpul orei de limba engleză

Rezumat : Gruparea elevilor în timpul activităților de învățare este importantă deoarece permite dezvoltarea anumitor competențe și valori morale, încurajează deseori lucrul în echipă și motivează elevii timizi sau mai puțin pregătiți.

Cuvinte cheie : lucru în echipă, grup, perechi, lucru individual, motivație

Un aspect important în ceea ce privește ora de limba engleză este acela că elevii nu învață întotdeauna sub forma unui grup. Pentru majoritatea activităților, elevii sunt împărțiți în grupuri mai mici sau în perechi. În cele ce urmează voi prezenta modalitățile de lucru cu elevii, gruparea lor și respectiv avantajele și dezavantajele fiecărei grupări în parte.

1. Clasa ca un întreg/Lockstep

Toți elevii se află sub controlul profesorului și săvârșesc aceeași activitate în același ritm. Această modalitate de predare este deseori adoptată atunci când profesorul expune anumite informații, face o prezentare sau verifică răspunsurile elevilor. Răspunsurile din partea elevilor sunt fie pe rând, fie în cor, la indicațiile profesorului. Avantaje: elevii sunt mai optimiști și încrezători în propriile forțe, explicațiile și instrucțiunile profesorului sunt mai bine receptate, profesorul poate expune materiale, precum imagini, filme, etc. Dezavantaje: toți elevii sunt cumva forțați să lucreze în același ritm, unii elevi nu au oportunitatea de a-și spune punctul de vedere, elevii nu descoperă singuri anumite lucruri ce țin de lecție, nu este o metodă recomandată pentru dezvoltarea comunicării.

2. Lucrul în perechi/Pair Work

Elevii lucrează în perechi. Poate fi sub forma unei colaborări între doi elevi cu scopul rezolvării unei cerințe sau pentru un proiect. Poate lua de asemenea forma unei competiții sau a unui joc. Această grupare este deseori folosită pentru citirea unui text, pe roluri sau atunci când se dorește exersarea unui dialog, a unei conversații. Avantaje: le permite elevilor să lucreze și să interacționeze independent, fără ghidare din partea profesorului, promovează independența elevilor, elevii conversează mai mult, promovează cooperarea, ușor și rapid de organizat, îi învață pe elevi să fie responsabili. Dezavantaje: uneori se instaurează gălăgia, profesorii pot pierde ușor controlul elevilor, cât și al activității în sine, elevii pot devia de la obiectivul activității, discutând despre altceva, alegerea partenerilor poate fi problematică.

3. Lucrul pe grupe/Group work

Elevii lucrează în grupuri mici, formate din 3, 4, până la 5 elevi, în funcție de activitate. Munca grupului devine benefică atunci când activitatea presupune implicarea a cel puțin doi elevi. Profesorul poate lua parte la fiecare grup pentru câteva momente, doar ca participant, nu ca lider sau instructor. În grupuri, elevii pot scrie o poveste sau pot juca pe roluri o situație. De asemenea, le putem da elevilor câteva versuri dintr-o poezie pe care membrii grupului să le pună în ordine. Avantaje: elevii comunică mai mult, diferite opinii și contribuții din partea fiecărui membru al grupului, încurajarea cooperării și negocierii. Dezavantaje: grupurile pot fi gălăgioase, profesorul poate pierde controlul, uneori elevii nu se pot integra în grupul lor, greu de organizat.

4. Învățarea individuală/Individual study

Acest tip de învățare este vital pentru autonomia elevului, mai ales când vine vorba de studiul la bibliotecă, sala de lectură sau cea în ritm propriu, în afara școlii. La clasă, profesorul le poate da aceeași sarcină sau acestea pot fi diferite. Elevii cu un randament mai ridicat decât al celorlalți colegi pot primi sarcini în plus ori cu un nivel mai ridicat de dificultate. Unele activități de la clasă nu pot fi făcute în perechi sau în grupuri, precum cititul și scrisul de la tablă. Avantaje: dezvoltă autonomia elevilor și promovează diferite abilități, o modalitate bună de a restabili ordinea și disciplina. Dezavantaje: nu încurajează cooperarea între elevi și nici nu îi motivează, timp îndelungat pentru profesor de a pregăti materialele.

Sugestii pentru gruparea elevilor

Atunci când profesorul organizează elevii în perechi, acesta trebuie să dea instrucțiunile clar și concis, să facă o demonstrație cu un elev, asigurându-se că fiecare elev are un partener și că a înțeles sarcina de lucru. Dacă intervine indisciplina, perturbându-se astfel actul educativ, profesorul trebuie să oprească activitatea, să explice problema și să le ceară elevilor să lucreze în liniște. Dacă unele perechi termină sarcinile de lucru mai rapid decât ceilalți, aceștia trebuie să fie încurajați să continue activitatea, într-un fel sau altul, astfel încât să nu-și piardă interesul sau să se plictisească.

Câteva modalități de grupare a elevilor: gruparea în funcție de așezarea lor în bănci, elevii își pot alege partenerii sau membrii grupului, elevii buni pot fi incluși în grupul celor mai slabi, cei timizi pot lucra cu cei mai îndrăzneți, încurajându-i.

Botilcă Cristina-Mihaela

e-mail: cristina.botilca@yahoo.com

Negocierea și rezolvarea conflictelor în organizația școlară

Rezumat: În cadrul schimbărilor sociale și politice actuale, este foarte important să vedem ce anume dă naștere conflictelor între resursele umane care activează în organizația școlară și cum poate managerul să intervină în scopul rezolvării lor, deoarece „miza” continuării disputelor în cauză nu afectează doar individul (la nivel personal), ci și organizația în sine și buna desfășurare a activității din cadrul acesteia.

Cuvinte cheie: management, educație, conflict, negociere, organizație școlară.

Prezenta lucrare are în vedere conflictele din interiorul organizației școlare și importanța negocierii ca factor principal de soluționare a acestora. Lucrarea este compusă din trei părți: prima parte va discuta elemente de teorie referitoare la termenii care vor fi folosiți în aceste câteva pagini și care trebuie explicați în prealabil, a doua parte va discuta problema conflictelor la nivel organizațional (managerial), cât și cauzele și efectele acestora asupra indivizilor și a grupului, a treia și ultima parte va pune în vedere câteva soluții practice care să ajute la soluționarea conflictelor și o analiză pas cu pas a negocierii, așa cum ar trebui ea realizată într-o situație conflictuală.

PARTEA I.

Pentru a discuta despre conflictele din cadrul organizației școlare, trebuie mai întâi să definim domeniul general căruia îi aparțin, și anume managementul pedagogic. Sorin Cristea îl definește ca fiind „un model de conducere eficientă a educației, realizată la nivel: a) global, [...] b) optim, [...] c) strategic, [...] d) inovator” (65).

Pentru că tema acestei lucrări se referă la conflictele din cadrul unei organizații școlare, trebuie să definim părțile implicate în conflict; trebuie să specificăm că discutăm doar la nivel de școală și nu vom lua în calcul conflictele care apar în interiorul clasei de elevi, între elevi ori între elevi și profesor, ci doar între resursele umane (în interiorul grupului sau cu managerul).

Resursele umane din cadrul organizației școlare sunt „actorii educației” care se implică în mod direct și indirect în crearea proiectelor și în realizarea activităților specifice sistemului de învățământ. Acestea pot fi pedagogice, economice, administrative, juridice sau civice (Cristea 41). În cadrul acestei organizații în care activează resursele umane, există și managerul, o componentă extrem de importantă a organizației, pentru că el garantează dezvoltarea și funcționarea optimă a grupului în vederea atingerii unor obiective. Managerul trebuie să aibă următoarele competențe: 1. de comunicare și relaționare (comunicarea este importantă pentru o relaționare eficientă cu grupul); 2. psiho-sociale (managerul trebuie să cunoască indivizii grupului pe care îl are în vedere); 3. de utilizare a tehnologiilor informaționale (el trebuie să fie la curent cu noutățile din domeniul informațional); 4. de conducere, coordonare și organizare; 5. de evaluare; 6. de gestionare și administrare a resurselor (care trebuie să fie cât mai eficiente); 7. competențe care vizează dezvoltarea instituțională; 8. de self-management (pentru că un bun manager „se organizează” mai întâi pe sine pentru a putea să îi organizeze și pe ceilalți). Aceste competențe sunt strâns legate de stilurile de conducere ale managerului (Raicu et al. 49-54).

Din păcate, ca în interiorul oricărui grup, și aici pot apărea conflicte. Să discutăm, așadar, despre ultimii doi termeni pe care îi vom defini în cadrul părții teoretice: conflictul și negocierea. Din punct de vedere social, tradițional, conflictul este definit ca stadiul ultim al dezvoltării unor contradicții între indivizi, grupuri de indivizi sau medii sociale (Petukhov 2). Din punct de vedere managerial, acestei definiții i se poate adăuga doar cadrul (organizațional, instituțional, formal, pedagogic etc.) pentru a o lega de mediul managerial pedagogic. Din perspectiva subiectului conflictului, există patru tipuri de conflicte: (a) intra-personal (care poate apărea când individul are păreri conflictuale în legătură cu munca pe care o depune sau cu cerințele pe care trebuie să le îndeplinească); (b) inter-personale (pot apărea când are loc o „ciocnire” dintre doi oameni cu personalități, valori sau nevoi personale diferite); (c) între un individ și un grup (apare când o persoană își asumă o poziție diferită în cadrul grupului decât cea care i-a fost inițial delegată); (d) între grupuri (Petukhov 2).

Într-o organizație (la fel ca în societate) trebuie să fim conștienți de posibilitatea apariției conflictelor în orice moment. Alexandr Petukhov scrie că, în mediul social, conflictele sunt inevitabile, pentru că ele apar din cauza schimbărilor continue ale societății. Conflictul se naște în momentul în care două păreri, poziții sau interese opuse intră în contact. El apare ca urmare a interacțiunii negative între două părți, însă poate atrage, în timp, mai mulți participanți. La final, orice conflict generează la rândul său schimbări în grupul social și, la un nivel mai mare, în mediul social (4).

Ultimul termen care trebuie explicat în partea teoretică este negocierea, care poate fi definită drept acel proces complex, pe de o parte rațional, pe de altă parte psihologic, care duce, în final, la rezolvarea unui conflict prin ajungerea la un numitor comun a celor două (sau mai multe) părți implicate (Wertheim 4). În management, această negociere implică găsirea unei soluții optime din punct de vedere al obiectivelor scontate în cadrul organizației. Negocierea poate fi de două feluri: *distributive bargaining* (rom. negocierea distributivă) și *integrative bargaining* (rom. negocierea integrativă). Primul tip are o valoare *win-lose*, ceea ce înseamnă că una din părți iese în pierdere pentru ca cealaltă să iasă în câștig. Al doilea tip are o valoare *win-win*, în care ambele părți au de câștigat (Wertheim 5). Raportate la managementul organizației școlare, acestea trebuie să aibă în vedere binele comun (îndeplinirea obiectivelor stabilite inițial) pentru o bună desfășurare a activității de educație și instruire sub supravegherea managerului.

PARTEA a II-a

În cultura organizațională, conflictul este văzut ca o luptă între două forțe opuse, care poate apărea între indivizi sau între grupuri și poate varia de la dificultăți minore, ușor rezolvabile, până la probleme delicate, care nu au o rezolvare concretă sau în cazul cărora cele două părți nu pot ajunge la un compromis. Unii manageri sunt de părere că aceste conflicte sunt negative și că cel mai bine ar fi să fie lăsate „să se stingă” de la sine ori să fie ignorate. În schimb, alți manageri văd conflictele ca pe o sursă de putere pentru ei, pe care trebuie să o păstreze cu orice preț. Din fericire, există și manageri care văd conflictul ca pe o oportunitate de dezvoltare personală. Pentru ei, disputele pot fi rezolvate deschis, prin negociere sau prin comunicare eficientă (Warrick et al. 196).

La nivelul organizației școlare, conflictele sunt o problemă care pun în pericol desfășurarea procesului de învățare. Spre exemplu, conflictele dintre profesorii unei clase îi pot implica și pe elevi, din motive personale sau din orgoliu, fără ca aceștia să aibă vreo legătură cu disputa celor doi. În acest caz, lecția are de suferit și profesorul implicat în conflict nu se mai concentrează pe rolul său de educator, ci pe conflictul cu profesorul X, pe care trebuie să îl câștige cu prețul gestionării unei ore slabe, ceea ce reprezintă, în final, un efect negativ pe care îl resimt elevii.

Conflictele aduc, așadar, efecte negative, printre care: pot duce la furie, violență verbală și chiar fizică, frustrări, teamă de eșec, stimă de sine scăzută. Ele pot duce și la un nivel de productivitate scăzut (exact ca în exemplul de mai sus) și la relații profesionale distruse. Însă conflictele au și efecte pozitive: ele ne pot motiva să încercăm să fim mai buni în profesia pe care o exercităm (în cadrul școlii), cresc gradul de transparență a problemei, facilitează schimbarea și cresc nivelul de energie (Wertheim 2). Cu toate acestea, chiar dacă există și efecte pozitive produse de conflicte, nu trebuie să credem că ele sunt benefice mediului pedagogic, unde există mereu copii care pot fi martori la eventuale accese de furie sau comportamente care stârnesc emoții din spectrul negativ.

Majoritatea cauzelor care duc la apariția conflictelor între membrii organizației școlare fac parte din categoria intereselor personale. În societatea modernă din care facem parte, interesele personale sunt din ce în ce mai variate, iar acest lucru (pe lângă orgoliul personal și, din păcate, lipsa dorinței de a face compromisuri a omului modern) duce la conflicte inevitabile. Dar există și alte cauze: competiția, resursele limitate, diferențele de percepție, de stil de lucru, de atitudini în ceea ce privește comunicarea, sistemele de recompense, echitate versus egalitate (conflictul care există între aceste două noțiuni: prima spune că fiecare trebuie să fie recompensat după nivelul de muncă depus, iar a doua spune că toți trebuie să primim aceeași recompensă), faptul că granițele dintre individ și grup devin din ce în ce mai vagi (Wertheim 3).

Competiția este una din cauzele apariției conflictelor între membrii organizației școlare. Aici, problema este natura competiției, pentru că, la bază, ea este „o rivalitate, o luptă conștientă între două sau mai multe persoane care aspiră la aceleași scopuri și, de aceea, se constrâng reciproc în vederea realizării unor obiective pe care le percep ca fiind indivizibile” (Goța 88). De obicei, această competiție se poate transforma într-un conflict tăcut, „stins”, care nu duce la exprimarea unor emoții negative. Însă există cazuri când competiția cultivă egoismul și dorința superficială de a dobândi superioritate față de celălalt, cu riscul de a cultiva un comportament ostil și agresiv care dăunează grupului. „Competiția, nefiind orientată pe scopuri comune ale colectivului, motivează pe termen scurt și produce senzația de afirmare de sine. [...] Angajarea într-o relație de competiție generează inevitabil stări de tensiune care pot degenera în conflict” (Goța 88).

Comunicarea deficitară este o altă cauză des întâlnită a conflictelor. Aici, ea are loc la două niveluri: la nivel vertical (între manager și grup) sau la nivel orizontal (între membrii grupului). Comunicarea este o componentă centrală a funcției de conducere. Fără ea, managerii nu pot influența subordonații pentru ca aceștia să realizeze sarcinile care le revin. Pe lângă regulile de bază ale comunicării (exprimă clar mesajul pe care trebuie să îl transmiți, dovedește interes față de interlocutor, captează atenția acestuia etc.), trebuie să aducem aminte că, în cazul conflictelor, o comunicare deficitară poate crea și mai multe probleme. Ele comunicării poate veni și din interiorul grupului, în cazul în care există un conflict tăcut între două persoane care nu recurg la o tehnică de negociere pentru a-l rezolva și, în timp, el crește și devine din ce în ce mai evident pentru restul membrilor din grup, creând în același timp tensiune în atmosfera de lucru.

Și comportamentul managerului poate da naștere conflictelor. „Nepotismul” sau favorizarea unui subordonat din motive personale, care nu țin de mediul profesional de lucru, duce la reacții agresive din partea celorlalți, nu doar față de manager, ci și față de membrul favorizat. Un manager care nu adoptă un stil de conducere echilibrat poate fi o altă sursă de conflict. Este o greșeală ca un director să își demonstreze puterea în conducerea școlii sale. Manifestarea excesivă a autorității este mai degrabă o dovadă de slăbiciune conștientă și indică o îndoielă față de abilitatea sa de a impune reguli și de a face față opunerii. O conducere tăcută este adesea mai eficientă decât cuvintele zgomotoase, amenințătoare. Este mai bine să guvernezi prin forța morală interioară decât prin măsuri rigide, coercitive (Calkin 270-271).

Așadar, în școală, aceste conflicte nu vizează doar indivizii implicați, ci și copiii pe care ei trebuie să îi învețe cum să activeze pozitiv în societate. Puterea exemplului este foarte mare. Managerii trebuie să fie conștienți că resursele umane trebuie să oglindească, de fapt, obiectivele pe care și le-a propus școala. Elevii adoptă foarte multe „ticuri” comportamentale de la profesorii lor și de la ceilalți membri ai personalului, iar dacă aceștia nu manifestă un comportament pozitiv sau neutru-pozitiv, nu doar desfășurarea lecțiilor va fi afectată, ci și dezvoltarea copiilor în adulți responsabili în societate.

PARTEA A III-A

Majoritatea conflictelor au o componentă rațională și una emoțională. Ele variază de la conflicte normale, cu efecte pozitive, până la conflicte de interes și „ciocniri” de personalitate. În ambele cazuri, însă, dorința ambelor părți ar trebui să fie soluționarea lor. Cea mai la îndemână metodă este negocierea. Pentru a o putea aplica, trebuie să cunoaștem principiile ei de aplicare. Everard și Morris prezintă condițiile negocierii în *Effective School Management* după cum urmează: fiecare parte trebuie: a) să asculte și să înțeleagă punctul de vedere și nevoile celeilalte părți (să nu piardă timpul repetând propriul punct de vedere), să încerce să fie corect; b) să caute să facă un schimb (poate oferi celeilalte părți ceva care înseamnă mai mult pentru aceasta decât pentru sine?); c) să se concentreze pe probleme și pe fapte și să evite să personalizeze conflictul (89).

Atunci când managerul nu este implicat direct în conflict, el poate acționa ca mediator sau facilitator al discuției, supraveghind următoarele etape: a) părțile vor vorbi una cu cealaltă deschis despre problemele care îi privesc; b) fiecare își va spune scopul, părerea și sentimentele în mod deschis și calm; c) vor încerca să plaseze conflictul în cadrul unor obiective mai mari și al interesului general al organizației; d) se vor concentra pe acțiuni viitoare, nu pe evenimente din trecut; e) vor asculta cu atenție punctul de vedere al celuilalt și vor căuta să-l înțeleagă; f) vor încerca să nu treacă direct la ofensivă sau la defensivă; g) vor încerca să construiască plecând de la ideile celuilalt; h) vor avea încredere în buna-credință a celuilalt; i) vor planifica acțiuni clare, specificând cine, ce și când va face ceva; j) vor stabili o dată pentru a verifica progresul făcut în rezolvarea problemei și o vor respecta (Everard et al. 94). Soluția negocierii este una dintre cele mai productive, pentru că include comunicarea deschisă și onestă între cele două părți și duce la un efect pozitiv în cadrul grupului.

Alte metode de rezolvare generală a conflictelor sunt: compromisul, evitarea și lupta directă. Compromisul se aseamănă foarte mult negocierii prin natura sa comunicativă, însă diferă prin faptul că cele două părți caută rezolvarea cât mai rapidă a conflictului, cu prețul unei valori finale de *win-lose* (unul câștigă, altul pierde). Compromisul poate fi folosit când cei doi oponenti au o putere egală în cadrul organizației și caută să ajungă la un scop comun. Uneori, soluția aceasta este folosită ca „panaceu” temporar, pentru că există mereu riscul reapariției conflictului (Everard et al. 101). Altă metodă de rezolvare a conflictelor este evitarea. Aceasta presupune evitarea celeilalte părți sau a subiectului care a dat naștere disputei, din teamă și din speranța că problema va trece de la sine, în timp (Everard et al. 100). Nici această soluție nu este însă viabilă, pentru că, odată ce întârziem confruntarea, tensiunile ar putea deveni și mai aparente și există riscul unui acces de furie sau chiar de violență verbală sau fizică. Atunci când managerul observă că există anumite remarci tăioase între subordonați sau că atmosfera de lucru este tensionată în unele momente, el ar trebui să discute

personal cu fiecare dintre părțile pe care le consideră implicate și, apoi, să joace rolul de mediator pe care l-am discutat mai sus, în cazul negocierii. Lupta directă este, din păcate, o soluție pe care o aleg mulți membri ai grupului organizațional, însă ea presupune o lipsă de respect pentru „oponent”, fiindcă singurul ei scop este victoria personală indiferent de comportamentul manifestat—el poate fi violent, nedrept, deviant, manipulant (Everard et al. 100).

În concluzie, conflictele pot apărea oricând în organizația școlară. Important este ca managerul să știe cum să le gestioneze și cum să ajungă la etapa de negociere cu părțile implicate, fie că este el însuși parte a disputei sau nu. El este un facilitator, un observator și un coordonator al activităților grupului și, în același timp, individuale. Fără un manager care să conducă activitatea într-un mod global, optim, strategic și inovator, organizația școlară nu își poate atinge obiectivele propuse.

Bibliografie

- Calkin, J. B. *Notes on Education: a practical work on method and school management*. Truro, Nova Scotia: D. H. Smith & Co., 1888.
- Cristea, Sorin. *Sistemul de Educație/Învățământ*. Ed. Florentina Ion. Vol. 5. Didactica Publishing House, 2017. 12 volume.
- Everard, K. B. și Geoffrey Morris. *Effective School Management*. 3. Londra: Paul Chapman Publishing Ltd, 1996.
- Gonța, Iulia. „Soluționarea conflictelor în cadrul învățământului superior: confruntare sau colaborare.” *Conferința științifico-practică internațională „Managementul Educațional: Realizări și Perspective de Dezvoltare”*. Chișinău: Tipografia din Bălți, 2017. 87-90.
- Petukhov, Alexandr Y. „The concept of social conflict: socio-energy approach.” *Research Gate* (2015): 1-6.
- Raicu, Gina și Jean Benone Raicu. „Managerul școlar și provocările descentralizării.” *Conferința științifico-practică internațională „Managementul Educațional: Realizări și Perspective de Dezvoltare”*. Chișinău: Tipografia din Bălți, 2017. 49-54.
- Warrick, D. D. și Robert A. Zawacki. *High Performance Management*. Colorado: Eagle Publishing Company, 1987.
- Wertheim, E. „Negotiations and Resolving Conflicts: An Overview.” *College of Business Administration*. Northeastern University, fără an.
<<https://www.europarc.org/communication-skills/pdf/Negotiation%20Skills.pdf>>.

Ionescu Cristina Ioana

telefon: 0723340273

Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu”

Ploiești

OSTINATO

Rezumat: Romanul „*Ostinato*” de Paul Goma folosește metafora de succesiune obsedantă de sunete pentru a reda obsedanta idee de libertate. *Ostinato* este poate cel mai cuprinzător cuvânt pentru vremurile pe care le trăim, iar romanul cu acest titlu este, poate, cel mai în măsură să cuprindă nevoia noastră de libertate de acum. Primul roman al scriitorului, apare inițial în Germania Federală și devine un succes internațional. „*Ostinato*” este un document care dezvăluie formele decăzute de viațuire din vremea comunismului.

Cuvinte – cheie: Paul Goma, disident, exil, roman, adevăr.

Un ostinato este o succesiune de sunete egale, în care fiecare notă are aceeași durată. Romanul *Ostinato* de Paul Goma folosește metafora de succesiune obsedantă de sunete pentru a reda obsedanta idee de libertate. Este o idee aplicabilă pentru oricine și în orice epocă, dar ea s-a născut din cea mai sufocantă și dureroasă nevoie de libertate – cea a omului închis pe nedrept, așa cum a fost cazul autorului însuși.

Trista trecere în neființă a omului Paul Goma mi-a readus obsedant în minte amintiri legate de epoca cearșistă, de momentul în care l-am descoperit pentru prima dată pe scriitor, de Parisul pe care l-am împărțit pentru câteva zile... Asemenea repetării constante a unei fraze muzicale, în aceeași melodie, se repetă acum constant și în mintea mea ideea că acest om nu mai e și că a murit din motivul care ne îngrijorează acum pe toți cel mai tare și care ne ține în casă. *Ostinato* este poate cel mai cuprinzător cuvânt pentru vremurile pe care le trăim, iar romanul cu acest titlu este, poate, cel mai în măsură să cuprindă nevoia noastră de libertate de acum, chiar dacă închisoarea în care ne aflăm nu este asemenea cu închisoarea din roman, ci este mai degrabă o tenebros de plăcută pauză de la tumultul în care am viețuit; este obsedanta repetare a monotoniei fiecărei zile, un ostinato de îngrijorări și gânduri triste.

Scriitorul Paul Goma a trăit 84 de ani, dintre care 43 în exil. Drumul sinuos al destinului l-a făcut contemporan cu cedarea Basarabiei către ruși (motiv pentru care familia s-a mutat la Sibiu). Părinții săi erau învățători și, pe când el nu își începuse încă viața de licean, asistă la arestarea lor de către Securitate, el însuși fiind apoi reținut de Securitate, în clasa a X-a, pe motiv că a vorbit în clasă despre partizanii anticomuniști. Ca urmare a acestor acuzații, este exmatriculat, singurul liceu din țară care îl acceptă fiind cel din Făgăraș. În 1954 dă admitere simultan la Universitatea din București, la filologie – română, și la Institutul de literatură și critică literară „Mihai Eminescu”. Fiind admis la ambele, alege Institutul („absorbit” de Universitate). Considerat a fi un student recalcitrant datorită convingerilor sale socio – politice pe care nu ezită să și le expună ori de câte ori are ocazia, este judecat de rectoratul Universității și apoi arestat și anchetat pentru dezordine și tentativă de a organiza o manifestație ostilă, fiind condamnat la 2 ani de închisoare pentru agitație publică. În închisoare a luat hotărârea față de care s-a dovedit consecvent toată viața, aceea de a deveni, ca prozator, o voce a adevărului: *Foarte adevărat: închisoarea nu fabrică nici prozatori – însă aceștia sunt singurii care nu pierd timpul în închisoare. Eu cred că nu l-am pierdut cu totul [...] . Iar decizia de a scrie așa (cum scriu) și nu altfel a fost luată acolo, în numeroase ședințe de tortură, în care le spuneam torționarilor: «lasă, lasă... vă netac, vă neuit. Vă pun eu într-o carte»*. În 1958 a fost eliberat, dar trimis pentru 36 de luni (la care se adaugă încă 24 de luni) cu domiciliu obligatoriu în Bărăgan (satul Lătești, raionul Fetești). Aceste momente teribile din viața lui constituie sursa de inspirație pentru romanele *Ostinato* și *Gherla-Lătești*.

Primul său roman *Ostinato* a avut un destin la fel de spectaculos ca cel al scriitorului său. Deși Paul Goma și-a dorit să debuteze cu acest roman, el a fost respins pe motiv că debutul trebuie făcut mai întâi cu proză scurtă, acesta fiind de altfel doar pretextul de respingere al unei opere care, din punctul de vedere al autorităților comuniste, nu putea fi publicată pentru că autorul folosește prea mult material autobiografic (ce devine, în ochii cenzurii, material politic). Romanul, început încă pe când se afla în

Bărăgan, reluat în 1965 (când a fost lăsat să își reia studiile la facultate) și considerat încheiat în 1966 este refuzat, apoi amânat sistematic de către editori. Un prim manuscris (cu titlul *Cealaltă Penelopă, cealaltă Ithacă*) este respins sub motivul că se deutează cu proză scurtă. Un fragment din roman va fi publicat însă de o revistă germană din România (*Neue Literatur*), în anul 1967. Tot în același an, Paul Goma trimite prima variantă a romanului în Occident, pentru ca la sfârșitul anului următor o a doua variantă să ia aceeași cale, iar *Ostinato* (tradus în germană de Marie-Therese Kerschbaumer) apare în Germania Federală și, în același an, în traducerea lui Alain Paruit, sub titlul *La cellule des liberables*, în Franța. Cartea devine un succes internațional, dar în România cartea va apărea doar după Revoluția din 1989.

Ostinato este una dintre cele mai complexe și mai reprezentative expresii ale voinței de schimbare care anima generația tânără din care Paul Goma făcea parte (solidaritate pe care scriitorul o marchează și deschizându-și două dintre părțile cărții sale cu citate din Nichita Stănescu și Ion Alexandru). Prima (și cea mai lungă) parte a romanului - Prima carte - este plasată, pe durata unei zile, în "celula de liberare", unde deținuții, în așteptarea plecării acasă, își dezvăluie momente din existență cu voce tare și pe tonalități variabile, de la revoltă la blestem, de la convorbire așezată, măsurată și responsabilă, la replici violente și până la încercare. Acolo stăteau optzeci de zile pînă când li se întorceau actele, după care erau anunțați să-și facă bagajele. Tocmai în această vreme de așteptare apăsătoare, starea de spirit a fiecăruia era mai necontrolată, alunecând pe diverse paliere biografice trecut-prezent. Protagonisții sunt deținuți de drept comun, făptași ai unor crime oribile, unii delincvenți minori, alții cu abateri grave de la morală și de la comportamentul civic. Fiecare își asumă vina în toată gravitatea ei, nu și fondul hotărârii judecătorești, mereu discutabil. Unii dintre ei executaseră stagii și în închisori politice, așa că discuțiile se centurau mai totdeauna în această direcție, prin teme tipice de jilavă și de gherlă: foamea, frigul, bătaia, relațiile călău-victimă. Se remarcă personaje de roman de clasă, prin dialog și acțiune, ca Ilarie Langa, Guliman, Iacob, Mocanu.

Fiecare personaj transmite ceva pitoresc și, în același timp, tragic: țișanul Guliman este condamnat la zece ani de închisoare pentru că spusese o glumă despre așteptarea americanilor. Guliman „face vorbire” (după propria lui expresie), "din dosarul lui Goiciu" - personaj sinistru cu existența reală (directorul închisorii din Gherla). Numele său, ca și al gardienilor, sunt reale (scriitorul numindu-i întotdeauna pe torționari cu numele lor reale, chiar și în operele de ficțiune). Politicul este bine infiltrat și în biografia lui Ilarie Langa (personaj construit prin folosirea multor date autobiografice, inclusiv prin împrumutul datei de naștere), el însuși, în timpul detenției (era condamnat pentru că-i administrase o injecție letală mamei muribunde) este implicat într-o intrigă politică. Materialul epic este organizat pe baza memoriei afective, una din temele importante fiind, în mod paradoxal, iubirea (mai multe prezențe feminine populează reveriile lui Ilarie), inclusiv iubirea pentru mamă (Ilarie consacră cele mai multe aduceri aminte mamei sale).

Fiecare poveste se întrețese cu alta, pe măsură ce deținuții ajung să-și povestească trecutul, momentele dramatice prin care au trecut. Libertatea se profilează nu ca o dorință, ci ca o povară. Libertatea este o capcană ce le joacă nenumărate feste deținuților: mirajul ei îl determină pe Ilarie să evadeze, dar e prins și condamnat la încă patru ani, iar lui Lemnaru emoția eliberării îi provoacă moartea: suferind de inimă, moare chiar în ziua eliberării, lângă poarta închisorii. Ideea eliberării este cu atât mai chinătoare cu cât timpul pe care îl au de petrecut în închisoare se scurtează. Când mult-așteptata eliberare sosește, se constată că granițele cele mai solide erau de fapt cele interioare, iar eliberarea exterioară nu îi ajută pe foștii deținuți să-și găsească echilibrul. *Artistul trebuie să fie liber, chiar dacă nu este, din nu interesează care motiv, să zicem: închisoarea, el trebuie să încerce să rămână liber, să spună adevărul, ca un om liber, fiindcă adevărul face ca spiritul să devină liber, iar libertatea îl face adevărat!*

Cartea încenează, în final, o controversă aprinsă între câțiva interlocutori, în scopul de a clarifica statutul scriitorului în condițiile extremismului politic și al nimicirii individului. În societatea modernă, experiența detenției și suferința au darul să-l readucă pe om la starea de normalitate, să-i redea capacitatea de regăsire cu sine și cu semenii. *Vreau să spun că am traversat închisoarea cu... cu un fel de... cu conștiința scriitorului, cu sentimentul că sunt scriitor și, scriitor fiind, nu trebuie, nu am dreptul să pierd nimic. Ostinato* este un document care dezvăluie formele decăzute de viețuire din vremea comunismului. Paul Goma, trăitor într-un stat totalitar, a prezentat cu fidelitate ceea ce i s-a înfățișat, precum și ceea ce i s-a întâmplat din partea celor care au pus stăpânire pe el cu violență. Literatura lui reprezintă individul ale cărui drepturi au fost călcate în picioare, omul ale cărui sentimente morale au fost jignite. Niciun alt scriitor român nu a abordat atât de categoric temele și subiectele interzise ale epocii comuniste legate de îngrădirea drepturilor omului. Materia epică a romanelor sale se trage din propria biografie, ea însăși o serie de evenimente dramatice. Scriitorul și-a câștigat libertatea și nemurirea prin vocea sa amplă, de neacoperit, prin instinctul său etic și etnic de excepție: om moral într-o istorie imorală. *Toată opera acestui om extraordinar ne spune răspicat să nu ne așternem pe iertare-uitare, fie ele voite sau impuse, dirijate sau nederijate. Numai sprijinindu-ne pe memorie, agățându-ne de ea, ne putem salva.*

BIBLIOGRAFIE

1. Berdan, Silvia, *Literatura încarcerării în romanul „Ostinato” de Paul Goma*, Ed. Cartier, Chișinău, 2018;
2. Buzea, Constanța, *Creștetul ghețarului. Jurnal. 1969 – 1971*, Ed. Humanitas, București, 2008;
3. Goma, Paul, *Jurnal 2007*, Ed. Galaxia Gutenberg, Tg. Mureș, 2010;
4. Goma, Paul, *Ostinato*, Ed. Univers, București, 1991;
5. Grati, Aliona, *Paul Goma. Inițieri în textul literar*, Editura Arc, Chișinău, 2011;
5. Simuț, Ion, *Incursiuni în literatura actuală*, Editura Coghito Oradea, 1994;
6. Sipoș, Mariana, *Destinul unui disident. Paul Goma*, Ed. Eikon, București, 2014;
7. Ștefănescu, Alex, *Istoria literaturii*